

Sveučilište u Zagrebu
Tekstilno-tehnološki fakultet

Projekt PAPANINI

Lucija Agić, Petra Grgić, Paula Kunc, Josipa Primorac,
Mihaela Šušković, Ana Vidić, Elizabeta Vuković, Paula Zoričić

Zagreb, 2022.

Projekt objedinjuje kostimografske radove autora:

Kostim "La Mano del Diavolo"

Josipa Primorac i Ana Vidić, 2. god. diplomskog studija Tekstilnog i modnog dizajna, smjer Kostimografija, Tekstilno-tehnološki fakultet u Zagrebu

Kostim "LeStreghe"

Mihaela Šušković i Paula Kunc, 2. god. diplomskog studija Tekstilnog i modnog dizajna, smjer Kostimografija, Tekstilno-tehnološki fakultet u Zagrebu

Kostim "Punk-anini"

Elizabeta Vuković i Paula Zoričić, 2. god. diplomskog studija Tekstilnog i modnog dizajna, smjer Kostimografija, Tekstilno-tehnološki fakultet u Zagrebu

Kostim „Paganini Model 8724PL“

Lucija Agić i Petra Grgić, 2. god. diplomskog studija Tekstilnog i modnog dizajna, smjer Kostimografija, Tekstilno-tehnološki fakultet u Zagrebu

Oblikovanje i formiranje mape – Lucija Agić

Ovaj rad izrađen je na Zavodu za dizajn tekstila i odjeće Tekstilno-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pod vodstvom doc. dr. art. Ivane Bakal, izv. prof. dr. sc. Slavicom Bogović u suradnji sa stručnom suradnicom dipl. ing. Đurđicom Kocijančić

Predan je na natječaj za dodjelu Rektorove nagrada za timski znanstveni i umjetnički rad (tri do deset autora) u akademskoj godini 2021./2022.

RIJEČ MENTORA

Projekt PAGANINI studenata druge godine diplomskog studija kostimografija je umjetničko-istraživački projekt koji su svojoj realizaciji ima radove nastale u više medija i koji su javno prezentirani na izložbi istoga naziva u Kulturnom centru Sesvete u mjesecu svibnju-lipnju 2022., te na reviji u sklopu Projekta Ilica: Q'ART, dana 12.6.2022.

Kao polazište u inspiraciji zadan je lik Niccolòa Paganinija. Studentice kostimografije su nakon istraživanja života i utjecaja velikog violinskog virtuozu, odabrale svoj pristup u skladu sa općim smjernicama dobivenim od mentora. Trebalo je odgovoriti na utjecaje koje je Paganini imao na opću umjetničku scenu svoga doba, ali i na buduća pokoljenja i njegov sveopći značaj u umjetnosti. U svom mediju i u svom rukopisu. U dogovoru suradnje s organizatorom izložbe u Kulturnom centru Sesvete, bio je izabran način prezentacije radova koji su predstavljeni od početnih skica, kostima na krojačkim lutkama te fotografija kostima na modelima. Radovi su stoga bili muški i ženski kostimi, inspirirani originalnim vremenom uz jasno izražene autorske vizije.

Početna inspiracija rezultirala je realiziranim radovima koji spadaju i pod oblikovanje tekstila i pod kostimografiju, studentice su doradivale materijale prošivanjem i dodatno ga obogatile svojim rukopisom. Od ideje do realizacije... od izložbe do projekta kojemu je cilj dugoročno promijeniti urbano iskustvo kroz društveno djelovanje umjetnika, udruga, sveučilišta, obrta i građana unutar zajednice.

Rezultat su odlični radovi različitih rukopisa koji su jedinstveni u kreaciji, kvaliteti realizacije te u konačnoj prezentaciji- unutar izložbene dvorane u tradicionalnom kontekstu te prikazom na reviji u sklopu gradske jezgre u sklopu Projekta Ilica- uz komunikaciju s brojnom publikom, te u mapu za Rektorovu nagradu, u kojoj se povezuju sva istraživanja, ciljevi i rezultati Projekta Paganini, tijekom razvoja umjetničke ideje do konačne realizacije i javnih prezentacija.

U sklopu projekta kao mentorica u području izrade radova sudjelovala je i stručna suradnica mag.ing. Đurđica Kocijančić.

Kao mentori, izuzetno se ponosimo projektom Paganini, visokim umjetničkim dosezima radova naših studenata uz odličnu javnu prezentaciju kao konačnim rezultatom.

Preporučujemo umjetničku mapu naših studenata za Rektorovu nagradu pod kategorijom (b) Nagrada za timski znanstveni i umjetnički rad (tri do deset autora). Visokom kvalitetom radova studenti ne samo da su prezentirali svoje umijeće, već promovirali naše Sveučilište i sastavnicu Sveučilišta – Tekstilno-tehnološki fakultet i Zavod za dizajn tekstila i odjeće u dvije javne prezentacije na najvišem nivou.

doc. dr. art. Ivana Bakal

izv. prof. dr. sc. Slavica Bogović

MENTOR'S ENDORSEMENT OF THE PROJECT

The PAGANINI project of second year graduate students of costume design is an artistic research project with works created in multiple media and publicly presented at the exhibition of the same name at the Sesvete Cultural Center in May-June 2022, and at the project Ilica: Q'ART on June 12, 2022.

The character of Niccolò Paganini was the starting point of inspiration. After researching the life and influence of the great violin virtuoso, the students of costume design had to choose their approach in accordance with the general guidelines obtained from the mentor. The assignment was to respond to the influence of Paganini on the art scene of his time as well as on future generations, and, finally, to come up with a response to Paganini's general significance in the arts which he exerted through his own specific medium and via his signature. In collaboration with the exhibition organizer – Sesvete Cultural Centre – a method of presentation of the works was defined: they were presented in all their stages of development – from initial sketches, through costumes on tailor's dolls to photographs of costumes on models. The works were men's and women's costumes, inspired by costumes contemporary to Paganini yet with a clearly defined authorial vision.

The initial inspiration resulted in realized works that include both textile design and costume design. The finishing touches of the students on the materials were done by stitching. They additionally enriched the costumes with their signature. From idea to realization ... from the exhibition to a project which aims to change the long-term urban experience through the social activism of artists, associations, universities, crafts and citizens in the community.

The result are excellent works of varying signatures, unique creations in realization and final presentation - inside the exhibition hall in a traditional context, shown at a fashion show within the city center as part of the Ilica Project communicating with a large audience, and in the project folder competing for the Rector's Award which is the crowning achievement connecting research, goals and results of the Paganini Project, the course of development of an artistic idea all the way to its final realization and public presentations.

Đurđica Kocijančić, M.Sc. participated in the project as an expert associate, a mentor in the field of construction of works.

As mentors, we are extremely proud of the Paganini project, and the high artistic achievements of our students' as well as their excellent public presentation of the final result.

We highly recommend the portfolio of our students for the Rector's Award under category (b) Award for scientific and artistic team work (three to ten authors). With the high quality of works, students not only presented their skills, but also promoted our University and the University component - the Faculty of Textile Technology and the Department of Textile and Clothing Design in two public presentations at the highest level.

Ivana Bakal, assistant professor
Ph. D. Slavica Bogović, Assoc. Prof.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. O Paganiniju	2
3. Razrada	7
4. „ <i>La Mano del Diavolo</i> “	18
5. " <i>Le Streghe</i> "	38
6. " <i>Punk-anini</i> "	51
7. Paganini Model 8724PL	68
8. Zaključak	105
9. Literatura	106
SAŽETAK	108
ABSTRACT	109

1. Uvod

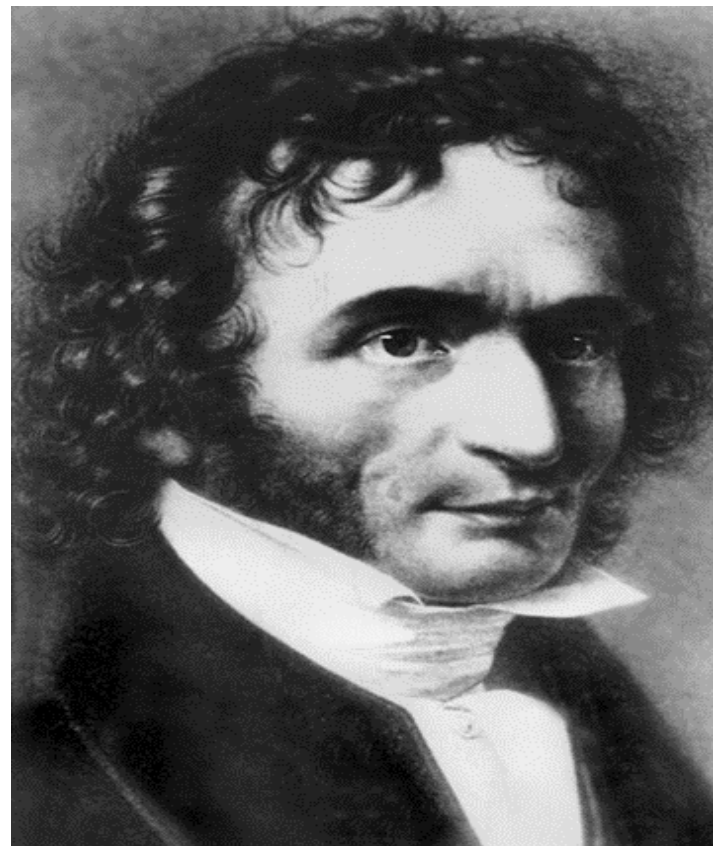
Projekt Paganini započinje kao dio nastavnog plana i programa na kolegiju Primijenjena kostimografija II, na diplomskom studiju kostimografije pod mentorstvom doc. dr. art. Ivane Bakal. Razrada same tematike i određivanje okvira dizajna i sama izrada moodboarda i skica se odvijala krajem zimskog semestra na kolegiju Primijenjena kostimografija II, dok se realizacija skica u gotove kostime i sama izvedba procesa izrade i fotografiranja odvijala u ljetnom semestru na Primijenjenoj kostimografiji III. Prema uputama mentorice studentice su prvo istražile vremenski period od 1800.-1880., s posebnim naglaskom na 1820.-1850., prema čemu su izrađivale moodboarde, a potom skice. Cilj je izrada odjevnih predmeta, tj. kostima inspiriranog vremenom u silueti ili kostima iz toga vremena. Nakon izrade skica, studentice prelaze na rad u parovima radi lakše realizacije kostima. Uz sve to mentorica potiče inovativno razmišljanje, korištenje tradicionalnih ali i alternativnih materijala poput plastike, kartona, plastičnih boca (rezanih, formiranih na svijeći) i dr. Postupak izrade započinje izradom krojeva prema odabranoj skici, istraživanja i nabavke materijala, rezanja krojnih dijelova iz materijala te spajanje istih tj. šivanje i prema potrebi naknadne dorade. Cijeli tijek izrade fotografski dokumentiraju te na kraju fotografiraju gotovi kostim.

Lucija Agić

2. O Paganiniju

Niccolò Paganini rođen je u Genovi 27. listopada 1782., treće od šestoro djece Antonija i Tereze Paganini.¹ Paganinijev otac bio je neuspješan poslovni čovjek, ali je svoje prihode uspio nadopuniti sviranjem mandoline.² S pet godina Paganini je s ocem počeo učiti mandolinu, a sa sedam godina violinu. Njegove glazbene sposobnosti brzo su primijećene, te je dobio više stipendija za osposobljavanje sviranja violine. Mladi Paganini učio je kod brojnih domaćih violinista, uključujući Giovannija Servita i Giacoma Costu, ali je njegov napredak ubrzo nadmašio njihove sposobnosti.³ Paganini i njegov otac su zatim otputovali u Pamutri da traže daljnje upute od Alessandra Rollera. Alessandro Rolla je odmah uočio izuzetan talent te uputio Paganinija svom učitelju, Ferdinandu Paeru, a kasnije i Paerovu učitelju, Gasparu Ghirettiju. Iako Paganini nije provodio puno vremena s Paerom ili Ghirettijem, njih su dvojica imala veliki utjecaj na njegov skladateljski stil.

U ožujku 1796. Francuzi su napali sjevernu Italiju, a Genova nije bila pošteđena. Obitelj Paganini se sklonila na svoje seosko imanje u Romaironeu, blizu Bolzaneta. Smatra se da se Paganinijev odnos s gitarom razvio u tom vremenskom

Slika 1 Paganini, Niccolò. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 28. 5. 2022. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=46110>>.

¹ Conestabile, Giancarlo. Vita di Niccolò Paganini da Genova. Bartelli, 1851.

² Macaluso, Emanuele. "NICCOLÓ PAGANINI." (2020).

³ Isti

Slika 2 Umjetnički portret Paganinija, nepoznatog autora, izvor: https://puntomariner.com/images/niccolo-paganini-biography-and-interesting_5.jpg (1.5.2022.)

razdoblju. Bio je vješt gitarist koji je radije nastupao u privatnom okruženju nego u javnosti. Kasnije, na svojim koncertnim turnejama, opisao je gitaru kao svog "stalnog suputnika". Paganini i njegov otac preselili su se u Livorno 1800. godine je Paganini nastupao na koncertima, a njegov je otac nastavio s pomorskim radom. Paganini, koji je tada imao 18 godina, 1801. je imenovan za prvu violinu Republike Lucca, ali je većinu svog novca zaradio slobodnim radom. Samo njegova reputacija kockara i ženskaroša bila je u konkurenciji s njegovom slavom violinista.

Godine 1805. Luccu je pripojila Napoleonova Francuska, a područje je ustupljeno Napoleonovoj sestri Elisi Bacciocchi. Paganini je postao violinist na dvoru Bacciocchi i davao je privatne poduke Elizinom mužu Felizu. Godine 1807. Bacciocchi je postala velika vojvotkinja Toskane, a njezin se dvor preselio u Firencu. Paganini je bio dio pratnje, ali je 1809. konačno napustio Bacciocchi kako bi nastavio svoju samostalnu karijeru.

Tijekom sljedećih nekoliko godina, Paganini se vratio u Parmu i obišao okolna područja Genove. Unatoč popularnosti kod domaće publike, manje je poznat u ostatku Europe. Njegov prvi odmor došao je nakon koncerta u La Scali u Milanu 1813. godine. Koncert je postigao veliki uspjeh. Kao rezultat toga, Paganini je počeo privlačiti pozornost drugih istaknutih, ali konzervativnijih glazbenika u Europi. Njegovi rani susreti s Charles-Philippeom Lafonteom i Louisom Spaelom izazvali su žestoku konkurenciju. Međutim, sljedećih nekoliko godina njegova koncertna aktivnost ostala je

ograničena na Italiju.

Godine 1827. Papa Lav XII dodijelio je Paganiniju Zlatnu ostrugu. U Beču je započeo turneju u kolovožu 1828., boravi u svim većim europskim gradovima u Njemačkoj, Poljskoj i Češkoj do veljače 1831., a napose u Strasbourgu, od kuda se njegova slava proširila cijelom Europom.. Uslijedile su turneje u Parizu i Velikoj Britaniji. Njegova tehnička sposobnost i spremnost da to pokaže izazvala je mnoge kritike. Osim vlastitih najpopularnijih skladbi, tema i varijacija, Paganini je izvodio i modifikacije djela njegovih ranijih suvremenika kao što su bili uglavnom koncerti autora Rudolfa Crutzera i Giovannija Battiste Viotti Versions.

Paganiniji je na putovanjima upoznao i istaknute gitariste tog vremena, uključujući Ferdinanda Carullija u Parizu i Maura Giulianija u Beču. No to ga iskustvo nije potaknulo da ide na javne koncerte gitare, a čak su i njegovi vlastiti nastupi gitarskog trija i kvarteta bili toliko privatni da su izvodili iza zatvorenih vrata.

Tijekom cijelog života Paganiniji je bolovao od niza kroničnih bolesti. Iako nema čvrstih medicinskih dokaza, smatralo se da ima Marfanov sindrom ili Ehlers-Danlosov sindrom. Osim toga, čest raspored koncerata i ekstravagantan način života također su utjecali na njegovo zdravlje. Dijagnosticiran mu je sifilis već 1822. godine, a njegovi lijekovi, uključujući živu i opijum, imali su ozbiljne fizičke i psihičke nuspojave. Godine 1834. liječio se od tuberkuloze još za vrijeme boravka u

Slika 3 Portret Niccola Paganinija, autora Jean Auguste Dominique Ingres. Musée du Louvre, Paris. Wikipedija, 2022.. <https://hr.wikipedia.org/wiki/Niccol%C3%B2_Paganini#/media/Datoteka:NiccoloPaganini.jpeg>. (28.5.2022.)

Slika 4 Prvi Paganinijev trijumf, oko 1890., slika Annibalea Gattija, Galleria Nazionale d'Arte Moderna e Contemporanea, Rome, Lazio, Italija..
 <<https://www.meisterdrucke.uk/fine-art-prints/Annibale-Gatti/1091981/The-first-triumph-of-Paganini,-ca-1890,-painting-by-Annibale-Gatti,-Italy.html>>. (28.5.2022.)

Parizu. Unatoč relativno brzom oporavku nakon bolesti je zbog učestalih prehlada i depresije koje su trajale od trajale danima imao česte prekide u karijeri.⁴

U rujnu 1834. Paganini je prekinuo svoju koncertnu karijeru i vratio se u Genovu.⁵ Suprotno uvriježenom mišljenju, uključujući njegovu želju da svoju glazbu i tehniku zadrži u tajnosti, Paganini je svoje vrijeme posvetio objavljivanju svojih skladbi i violinskih metoda. Educirao je studente, od kojih su dvojica postigla srednji uspjeh: violinist Camilo Sivoli i violončelist Gaetano Chandelli.⁶ Nitko od njih nije smatrao nastavnika Paganinija korisnim ili inspirativnim. Godine 1835. Paganini se vratio u Parmu, ovaj put u službi druge Napoleonove žene, nadvojvode Marie Louise od Austrije.⁷ On je bio zadužen za reorganizaciju njezina dvorskog orkestra, ali je završio u sukobu s sviračima i dvorom, pa njegova vizija nikada nije dovršena. U Parizu je upoznao 11-godišnjeg poljskog virtuozu Apollinairea de Kontskog i davao mu lekcije. Kažu da je Paganini bio toliko impresioniran De Conteovom umjetnošću da mu je ostavio violinu i rukopis.

⁴ Macaluso, Emmanuele. "NICCOLÓ PAGANINI." (2020).

⁵ Palmarini, Luca. "Breslavia nelle lettere di Niccolò Paganini." *Italica Wratislaviensia* 5.1 (2014): 177-206.

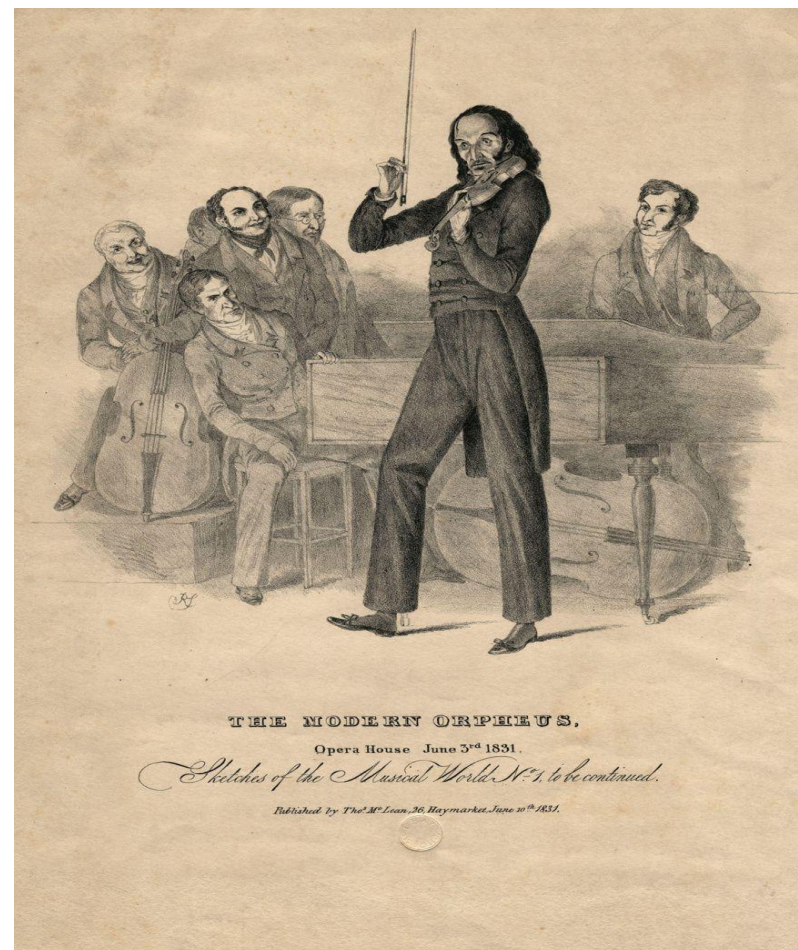
⁶ Macaluso, Emmanuele. "NICCOLÓ PAGANINI." (2020).

⁷ Conestabile, Giancarlo. Vita di Niccolò Paganini da Genova scritta ed illustrata da Giancarlo Conestabile. Tipografia di Vincenzo Bartelli, 1851.

Godine 1836. Paganini se vratio u Pariz kako bi otvorio kasino. Njegov trenutni neuspjeh doveo ga je u financijske probleme, pa je osobne predmete, uključujući glazbene instrumente, prodao na aukciji kako bi pokrio gubitke.⁸ Na Božić 1838. iz Pariza odlazi u Marseille, a nakon kratkog boravka odlazi u Nicu, gdje mu se stanje pogoršava. U svibnju 1840. biskup Nice poslao je lokalnog svećenika Paganiniju na samrtnu postelju. Paganini je smatrao da je sakrament preran i odbio ga je. Tjedan dana kasnije, 27. svibnja 1840., Paganini (57) je umro od unutarnjeg krvarenja prije nego što je pozvao svećenika.⁹

Zbog toga i njegove povezanosti s đavlom, o kojoj se naširoko govori, crkva je zanijekala da su njegove posmrtno ostatke pokopali katolici u Genovi. Trebale su četiri godine da se utječe na papu prije nego što je crkva dopustila transport njegovog tijela u Genovu, ali trebalo je dopustiti i pokop. Njegovi posmrtni ostaci konačno su pokopani na groblju u Parmi 1876. Godine 1893. češki violinist František Ondříček nagovorio je Paganinijeva unuka Attilu da dopusti pregled violinistovog tijela.¹⁰ Nakon ove epizode, Paganinijevo tijelo je konačno ponovno pokopano na novom groblju u Parmi 1896. godine.¹¹

Lucija Agić

Slika 5 Nicolo Paganini autora Richarda Jamesa Lanea, litografija, objavljena 1831

<https://i.pinimg.com/originals/93/0e/55/930e55a872dc6e16da21dfa1474c9f59.jpg> (28.5.2022.)

⁸ Palmarini, Luca. "Breslavia nelle lettere di Niccolò Paganini." *Italica Wratislaviensia* 5.1 (2014): 177-206.

⁹ Miranda, C. M., T. L. Navarrete, and N. G. Zúñiga. "Niccolo Paganini: medical aspects of his life and work." *Revista Medica de Chile* 136.7 (2008): 930-936.

¹⁰ Palacios-Sánchez, Leonardo, et al. *Niccolò paganini: Medical and historical analysis of a great artist*. Asociation Argentina de Dermatologia, 2018.

¹¹ Macaluso, Emmanuele. "NICCOLÓ PAGANINI." (2020).

3. Razrada

Prema naputku mentorice studentice se odlučuju za rad u paru. Nakon individualnog istraživanja o vremenskom periodu djelovanja N. Paganinija izrađuju se *moodboardi*¹². Sadržaj *moodboarda* obuhvaća elemente i poveznice vezane uz odjeću i odijevanje odabranog vremenskog intervala od 1820. do 1850. godine, s naglaskom na dekadu prema odabiru studentica, prema čemu će se raditi interpretacija odjevne forme kroz portretiranje Paganinija uz stvaranje stilskog rukopisa. Time studentice mogu izabrati vremenski interval između razdoblja Romantizma i Biedermajera.

1820-e bile su razdoblje tranzicije u ženskoj modi iz koje su uklonjeni posljednji ostaci stila Empirea i uveo romantični stil, budući da su gotički utjecaji prekinuli neoklasičnu liniju koja je bila uvriježena do tada. Romantični pokret, koji je utjecao na sve aspekte kulture i društva, bio je odbacivanje prosvjetiteljskih ideala logike i razuma iz osamnaestog stoljeća. Do 1820-ih bio je u punom jeku, naglašavajući maštu, emocije, individualizam i fascinaciju prošlošću.¹³ Romantični utjecaj vidio se u umjetnosti, glazbi, arhitekturi i dizajnu, ali prosječna osoba je romantizam otkrila uglavnom kroz književnost poput poezije Lorda Byrona i Johna Keatsa.¹⁴ Posebice se ističe utjecaj popularnih povijesnih romana Sir Waltera Scotta koji su pomogli razvoj historizma koji je prožimao svaki aspekt odijevanja. Slično arhitektima koji traže inspiraciju u tajanstvenoj srednjovjekovnoj prošlosti, modne žene su nosile stilove inspirirane kostimima romantičnih junakinja; a posebno je isticano da se “popularnost Sir Waltera Scotta ne mjeri samo brojem prijevoda njegovih djela, već i količinom nošenog tartana”.¹⁵ Romantični duh također je odbacio neoklasičnu sklonost čistim geometrijskim linijama i monokromatskoj paleti, što se odražava u bijelim

¹² Moodboard je kolaž slika ili referenci koje su sjedinjene u novu jedinstvenu cjelinu, njegovi segmenti (slike ili njihovi isječci) izdvojene su u procesu istraživanja kao inspirativne smjernice za rad na kreiranju i dizajniranju nečeg novog.

¹³ Probert, Christina. *Costume and fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1986.

¹⁴ Johnston, Lucy, et al. *Nineteenth-century fashion in detail*. No. Sirsi) i9781851774401. 2005.

¹⁵ Zaidan, Kyoto Fukushoku Bunka Kenkyu, and Akiko Fukai. *Fashion: a history from the 18th to the 20th century: the collection of the Kyoto Costume Institute*. Taschen, 2006.

haljinama u stilu Empirea s početka devetnaestog stoljeća. Umjesto toga, do kraja 1820-ih moda je odisala bogatstvom volumena i kolorita, odnosno slojeva materijala šarenih uzoraka i zaobljenih oblika.¹⁶

Silueta je doživjela važne promjene tijekom 1820-ih. U prvoj godini desetljeća stil je bio sličan onome u prethodnih nekoliko godina: struk je još uvijek bio visok centimetar ili dva ispod poprsja, suknja je bila lagano proširena s bodovima sa strane i punoća skupljena na leđima, a rukavi napuhani na ramenu. Međutim, struk je bio na spuštanju, jer je silueta Empirea nestala. Tijekom sljedećih nekoliko godina, postepeno se spuštala visina struka dok nije bio na gotovo prirodnoj razini do 1825. Kako je struk pao, suknja i rukavi su se širili; do 1825. uspostavljena je rana romantična silueta s prirodnim strukom, velikim napuhanim rukavima i širokom suknjom sa sve većim brojem slojeva podsuknji.¹⁷ Kroz drugu polovicu 1820-ih, silueta je postala pretjerana u svojim dimenzijama. Širina rukava eksponencijalno je narasla u prave *gigot* ili *leg-o-mutton* stilove do 1827., a suknje su postale toliko široke da više nije bio dovoljan volumen materijala koji se zbog toga počeo nabirati u pojasu 1828. Kada je krenulo desetljeće kraju, struk je bio čvrsto stegnut, suknje su se proširile u široko zvono, a *gigot* rukav dosego je takve epske razmjere tako da je "nadlaktica izgledala dvostruko veća od struka".¹⁸

Trodimenzionalni porubni ukrasi i ostali ukrasni dodatci su činili haljine 1820-ih raskošnima. Suknje su bile posebno ukrašene slojevima ukrasa na rubu; trend nabora je počeo u prethodnom desetljeću, ali početkom 1820-ih to se razvilo u razrađene ukrase od čipke i volana, navlake i *rouleauxa* odnosno cijevi od tkanine pristranog kroja punjene vatom kako bi se stvorila čvrsta rola.¹⁹ Ovaj težak ukras uzrokovao je skraćivanje rubova iznad poda, a rubovi su bili podstavljeni pamukom ili vunom. Posljednjih godina desetljeća ova vrsta ukrasa

¹⁶ Cunnington, Cecil Willett. English women's clothing in the nineteenth century: a comprehensive guide with 1,117 illustrations. Courier Corporation, 1990.

¹⁷ Probert, Christina. Costume and fashion: a concise history. London: Thames and Hudson, 1986.

¹⁸ Tarrant, Naomi EA. The Rise and Fall of the Sleeve, 1825-1840: A Catalogue of the Costume and Accessories in the Charles Stewart and Royal Scottish Museum Collections. Royal Scottish Museum, 1983.

¹⁹ Cumming, Valerie, Cecil Willett Cunnington, and Phillis Emily Cunnington. The dictionary of fashion history. Bloomsbury Publishing, 2017.

počela je jenjavati. Umjesto toga, vidjeli su se duboki rubovi i jednostavnije trake veza ili aplikacija do visine koljena. Steznici su također bili ukrašeni, posebno jer je struk spušten. Obrubi na stezniku bili su usmjereni prema dolje kako bi se spojili u struku.²⁰

Rukavi su također razrađeno ukrašeni, a mogli su sadržavati imitacije rezova, pufova i kapa za rukave ili *mancherona*. Ovi elementi dizajna odražavali su romantični historicizam koji je prožimao desetljeće jer su bili izravno inspirirani odjećom iz šesnaestog i sedamnaestog stoljeća. Doista, moda 1820-ih posudila je elemente iz nekoliko stotina godina starog odijevanja, u rasponu od srednjovjekovnog razdoblja do osamnaestog stoljeća, ali je doba renesanse bilo posebno omiljeno. Dnevne haljine iz ranih 1820-ih često su bile dovršene s naborom na vratu. Kasnije tijekom desetljeća nosile su se široke bijele pelerine.²¹

Tijekom dana, izrezi su bili raznoliki, a postojalo je mnogo tipova prsluka, uključujući verzije jednostavnih stilova i drapiranih stilova s naborima. Otvoreniji izrezi mogli su se popuniti *chemisette*, ili sve češće tijekom desetljeća, širokim pelerinama kojeveć prethodno spomenutim.²² Rukavi su tijekom dana bili dugi. Do kasnih 1820-ih postojale su mnoge vrste *gigot* rukava, od vrlo modernog "Marie" rukava koji je bio vezan u napuhane dijelove, do "*imbecilnog*" rukava koji je bio ogroman do zapešća.²³ Postojao je poseban stil dnevne haljine koji također treba istaknuti: ogrtač *pelisse*. Izvedena od *pelisse*, vrsta dugog kaputa, *pelisse-robe* je bila kaput-haljina koja se nosila posebno ujutro za šetnju. Navečer su izrezi spuštjeni, a rukavi općenito skraćeni, iako su se početkom 1820-ih ponekad viđali dugi rukavi. Posebno je elegantno bilo nositi kratki rukav prekriven ili pričvršćen za dugi, prozirni rukav od gaze ili mreže.²⁴

Moda 1820-ih favorizirala je laganu svilu i pamuk u sve svjetlijim uzorcima i bojama kako se desetljeće nastavljalo. U modi su bile zasićene nijanse kao što su "*turkey red*" (tursko crvena) i bogato tiskani *calicoes*. Osobito je bila raskošna upotreba vezica, mreže i gaze.

²⁰ Zaidan, Kyoto Fukushoku Bunka Kenkyu, and Akiko Fukai. Fashion: a history from the 18th to the 20th century: the collection of the Kyoto Costume Institute. Taschen, 2006.

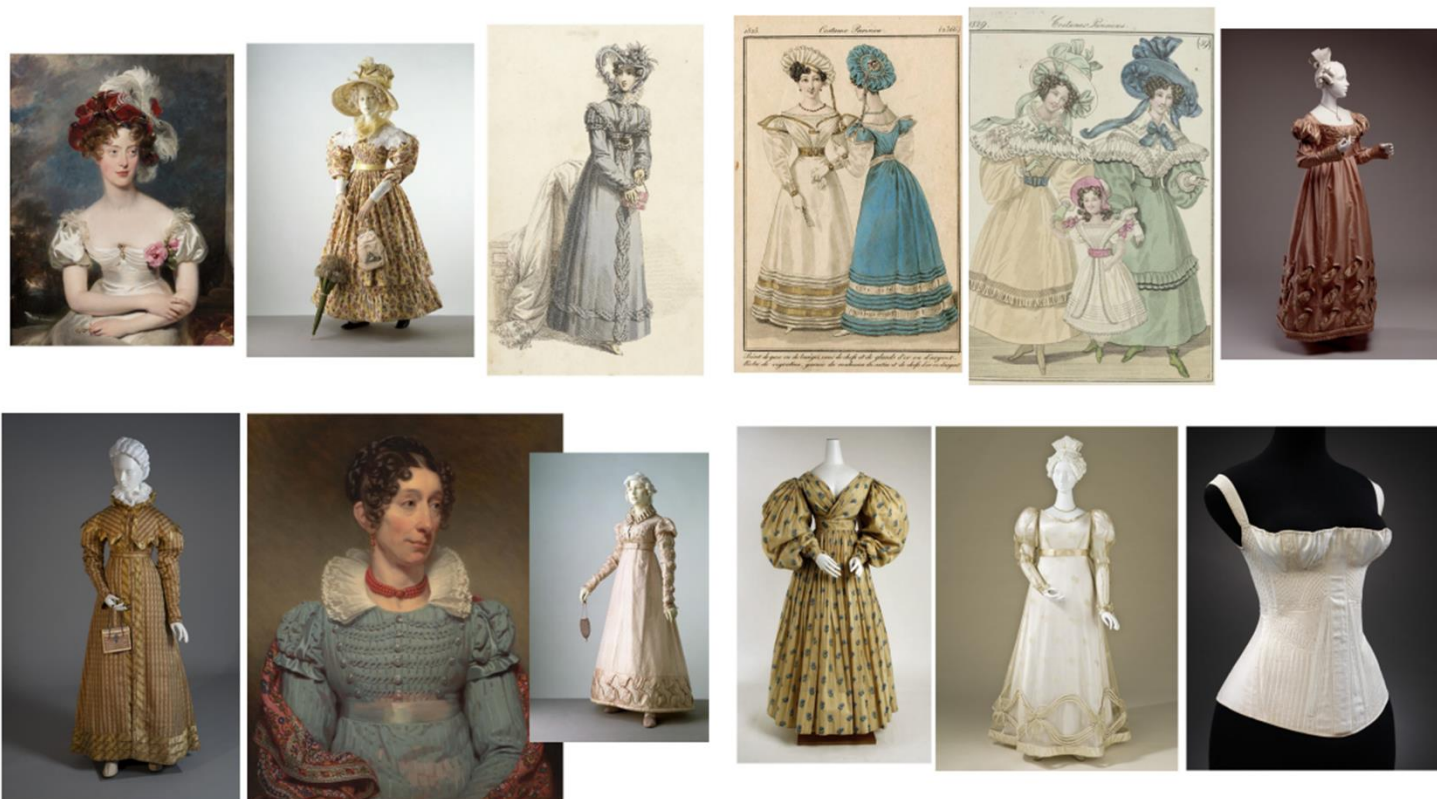
²¹ Probert, Christina. Costume and fashion: a concise history. London: Thames and Hudson, 1986.

²² Lynn, Eleri. Underwear: Fashion in detail. V & A Publishing, 2014.

²³ Tarrant, Naomi EA. The Rise and Fall of the Sleeve, 1825-1840: A Catalogue of the Costume and Accessories in the Charles Stewart and Royal Scottish Museum Collections. Royal Scottish Museum, 1983.

²⁴ Probert, Christina. Costume and fashion: a concise history. London: Thames and Hudson, 1986.

Mreža izrađena strojem patentirana je 1808. godine, a ova nova tkanina doživjela je eksploziju u svojoj upotrebi. Iznimno je moderna bila i plava čipka, čipka na bobinu tkana od svile umjesto lana. Večernje haljine, osobito tijekom ranih 1820-ih, često su bile od gotovo prozirne gaze ili mreže koja se nosila preko obojenog satena, dajući im svjetlucavi efekt.²⁵

Slika 6 Moodboard ženske odjeće iz 1820. do 1829. godine (Lucija Agić i Petra Grgić)

²⁵ Foster, Vanda. A Visual History of Costume: The Nineteenth Century. Drama Pub, 1984.

Kako se modna silueta razvijala, tako se razvijalo i odgovarajuće donje rublje. Kada se struk vratio na svoju prirodnu razinu, korzet je dobio novu važnost, jer se sada želio najmanji mogući struk. Doista, široki pojasevi i ukrasni pojasevi istaknuli su moderan stisnuti struk. Korzeti čvrsto vezani, bili su dugi i imali su umetke preko bokova i grudi, naglašavajući prirodne obline.²⁶ Suknja je također zahtijevala potporne podloge. Uz potrebne podsuknje, nosila se i mala podloga ili *bustle*, koji je tada bio običan jastučić.²⁷ U kasnim 1820-im, kada je rukav postao ogroman, postali su neophodni podupirači za rukav; što su obično bili jastučići punjeni ispunom vezani oko ruke i pričvršćeni na naramenice korzeta.²⁸

Frizure i pokrivala za glavu također su se mijenjale tijekom desetljeća, postajući razrađenije i ekstravagantnije. Do sredine 1820-ih, frizure su bile visoke i pretjerane, osobito navečer. Čvor *Apollo* bio je vrlo moderan za svečane prilike i sastojao se od visokih petlji kose koje su se dizale ravno od tjemena, dok su dugačke kovrče bile raspoređene na sljepoočnicama.²⁹ Slično, stil *à la Chinoise*, koji se pojavio krajem desetljeća, sastojao se od čvrsto raspoređenih pletenica i čvorova s kovrčama na sljepoočnici, sve nabodenih dugim, ukrasnim iglama. Dnevne kape, koje su nosile udate ili starije žene kod kuće, „narasle“ su po širini i bile su posebno doradene. Što je najvažnije, šeširi i kape iz 1820-ih su se do 1829. godine proširile u veličinu koja oduzima dah. Obodi oglavlja su narasli u velike aureole oko lica, krune su postale sve više, a ukrasi su bili pričvršćeni na ogromne strukture. Vijorile su široke vrpce, iznad i ispod oboda korišteno je cvijeće i zelenilo, a s tjemena je visilo perje. Ovi neodoljivi šeširi kombinirani su s ostalim elementima mode kako bi do 1830. godine stvorili učinak koji je dobro sazeo u svom opisu povjesničar mode.³⁰

Modna muška silueta razvila se na sličan način poput ženske; struk je bio stisnut, a rukavi su postali naglašeniji na ramenima nakon 1825. Ultra-moderni pojedinci su nosili steznike kako bi postigli željeni struk. Osim toga, za muškarce su bila moderna široka prsa i lijepe

²⁶ Lynn, Eleri. *Underwear: Fashion in detail*. V & A Publishing, 2014.

²⁷ Cunnington, Cecil Willett, and Phillis Cunnington. *The history of underclothes*. Courier Corporation, 1992.

²⁸ Tortora, Phyllis G., and Keith Eubank. *Survey of historic costume*. A&C Black, 2009.

²⁹ Probert, Christina. *Costume and fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1986.

³⁰ Foster, Vanda. *A Visual History of Costume: The Nineteenth Century*. Drama Pub, 1984.

noge, pa je većina kaputa bila podstavljena, a čak su se mogle pronaći i podstavljene čarape koje stvaraju izražene listove. Ovaj novi način, uz promjene koje su se događale u ženskoj odjeći, karikaturisti su često nemilosrdno ismijavali. Iako su očito pretjerani, ovi crteži predstavljaju fascinantan odraz modnih trendova.³¹

Muški ormar sastojao se od komada odjeće koji su birani prema dobu dana i prigodi. Za svečanu dnevnu odjeću nosio se kaput; to je bio frak s prednjim dijelovima ravno rezanim preko struka i visećim repovima straga.³² Jutarnji kaput bio je varijacija na frak i imao je zakošene prednje strane koje su se lagano savijale prema leđima, odnosno prema visećim repovima straga. Uveden sredinom 1810-ih, kaput je imao šav u struku, čvrsto pripijenu gornju siluetu i punu „suknju“ koja je visjela ravno do koljena.³³

Hlače su bile usko krojene i dosezale su do vrha cipele. *Cossacks* širokog kroja, inspirirani posjetom ruskog cara Londonu 1814., bili su značajan odmak od standardnih uskih hlača; tih 1820-ih godina bile su naborane u pojasu i sužene pripijeno uz gležanj. Do 1825. godine hlače su zamijenile svog prethodnika, *pantalone*, kao opća dnevna odjeća.³⁴ *Pantalone* su se razlikovale od hlača po kroju; 1820-ih godina bile su duge do gležnja s prorezom sa strane, s gumbima i vrlo tijesno pripijene, nalik na tajice. I hlače i *pantalone* imale su otvore sprijeda; dok se kopčanje s prednje strane prvi put pojavilo u ranim 1820-ima, u široku upotrebu nije došlo do 1840-ih. Obje su nogavice često bile pričvršćene naramenicama oko stopala. Dok su se *pantalone* tijekom desetljeća sve rjeđe vidale danju, ostale su standardni izbor za večernju odjeću u crnoj ili krem boji, uz crni kaput. Valja napomenuti da su se hlače do koljena još povremeno mogle vidjeti navečer, ili uparene s čizmama i jutarnjim kaputom za jahanje i sport.³⁵

I haljine i kaputi rađeni su u tamnijim bojama kao što su plava, crna, smeđa i zelena. Hlače i *pantalone* obično su bile svjetlije boje od kaputa. Prsluci, nošeni u svako doba, obično su bili jednobojni; crno ili bijelo za večer. Bile su pretežno jednostruki i imali su kratki ovratnik

³¹ Norah, Waugh. "The cut of Men's clothes 1600-1900." London: Clays Ltd (1994): 75.

³² Perrot, Philippe. *Fashioning the bourgeoisie: a history of clothing in the nineteenth century*. Princeton University Press, 1994.

³³ Foster, Vanda. *A Visual History of Costume: The Nineteenth Century*. Drama Pub, 1984.

³⁴ Probert, Christina. *Costume and fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1986.

³⁵ Norah, Waugh. "The cut of Men's clothes 1600-1900." London: Clays Ltd (1994): 75.

ili ovratnik od smotanog šala. Bilo je uobičajeno nositi više od jednog prsluka istovremeno, povećavajući pozornost na modernim velikim prsima. Košulje su bile bijele, s izrazito visokim ovratnicima koji su se uzdizali iznad brade, dominirajući visokim ovratnicima na kaputima.³⁶

Slika 7 Moodboard muške odjeće iz 1820. do 1829. godine (Lucija Agić i Petra Grgić)

³⁶ Foster, Vanda. A Visual History of Costume: The Nineteenth Century. Drama Pub, 1984.

Završni elementi muške odjeće bili su posebno važni u to doba. Ovratnik i dodaci oko njega su postali najistaknutiji dio odjeće i bili su pomno birani. Najčešće je zvan „*chief vanity for dandies*“, a spadao je u jednu od dvije kategorije: kravatu ili *stock*.³⁷ Kravata, veliki kvadrat od muslina ili svile, bila je presavijena u kutu i pažljivo vezana oko vrata u raznim varijantama. *Stock* je bio ukružena traka, koja se kopčala straga, prekrivena baršunom ili satenom. Podrijetlom iz vojne odjeće, *stock* su postali moderni 1822., a popularizirao ih je George IV. Najčešće boje za ovratnike bile su bijele ili crne, ali verzije s uzorkom mogle su se nositi za neformalne prilike. Na struku su se i dalje vidjeli viseći pečati i privjesci, koji su bili pričvršćeni za sat uvučen u džep na pojasu. Cilindar je bio standardni izbor za pokrivala za glavu, a njegov oblik i boja varirali su tijekom tog razdoblja.³⁸

Ženska odjeća tijekom 1830-ih bila je bujna i dramatična, usko povezana s romantizmom, koji je utjecao na sve aspekte društva tijekom prve polovice devetnaestog stoljeća.³⁹ Romantizam je naglašavao emocije, ljepotu prirode i individualizam. Za žene je vladala opća sentimentalnost prema kućnoj sferi i važnosti moralnog centra kod kuće. Možda je element romantizma koji je najjasnije bio naglašen u modi bio tendencija da se u potrazi za inspiracijom osvrnemo na povijest. Historicizam je prožimao stil 1830-ih, posebno interpretacije sedamnaestog stoljeća u širokim ovratnicima, napuhanim rukavima i uvijenim frizurama.⁴⁰

Taj se opis čini prikladnim za 1830-e, desetljeće koje je započelo s izrazito odvažnom modom, ali je završilo stilom koji se srušio u klonulu sentimentalnost. Silueta ženske odjeće naglo se promijenila 1836. godine, a modna žena više nije bila žena pune energije, već blaga, skromna žena koja je izbjegavala drske forme. Ovaj pomak prema skromnosti vremenski korespondira s usponom kraljice Viktorije na

³⁷ Steele, Valerie, ed. *The Berg companion to fashion*. Bloomsbury Publishing, 2015.

³⁸ Perrot, Philippe. *Fashioning the bourgeoisie: a history of clothing in the nineteenth century*. Princeton University Press, 1994.

³⁹ Probert, Christina. *Costume and fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1986.

⁴⁰ Foster, Vanda. *A Visual History of Costume: The Nineteenth Century*. Drama Pub, 1984.

prijestolje 1837.⁴¹ Unatoč svojoj mladoj dobi, Victoria je preferirala nenametljiv, jednostavniji stil i bila je oprezna u pogledu nove mode. Njezina tiha skromnost, pobožnost i majčinska odanost obitelji predstavljali su idealnu romantičnu ženu na mnogo načina.⁴²

Silueta se sastojala od urezanog struka koji je padao iznad prirodne linije struka, dajući efekt kratkog struka, te širokih rukava i suknji koje su završavale tik iznad gležnja. Sve u svemu, moda je naglasila i istaknula ekspanzivnu širinu. Rukav je bio daleko najznačajniji element mode. Rukavi *gigot* dosegli su vrhunac u veličini između 1830. i 1833., a pojavile su se mnoge varijante. Dizajni su se kretali od standardnog *gigota* koji je bio pun do zapešća, preko *demi-gigota* koji je bio namješten od lakta, do maštovitog dizajna "*à la giraffe*" u kojem je punina spuštana u intervalima stvarajući niz pufova.⁴³

Do 1836. uzgon ženske mode naglo se srušio; rukav jednostavno nije mogao postati veći i odjednom je ženska odjeća poprimila opuštenu, sentimentalnu kvalitetu. Struk i rub produljili su se tijekom ostatka desetljeća. Najvažniji rukav ušao je u prijelaznu fazu kasnih 1830-ih, između ogromnog *gigota* i čvrsto pripijenog rukava iz 1840-ih.⁴⁴ Punoća u rukavima počela se pomicati prema donjem dijelu ruke, jer je punina na vrhu podvrgnuta raznim tretmanima kako bi se to kontroliralo. Jedan od najčešćih pristupa bio je skupljanje ili naboravanje punine u čvrsto pričvršćenu nadlakticu koja se širila u spuštenu *gigot* rukav.⁴⁵

Modna silueta 1830-ih stvorena je oblikom donjeg rublja. Osim potrebnog dugog, čvrsto uvezanog korzeta, divovski rukavi *leg-o-mutton* također su zahtijevali potporu kako bi zadržali svoj oblik. Tako su žene nosile podupirače za rukave vezane za nadlakticu; obično punjenim mekim perjem, ali su se također mogli i ojačati žicom. Suknja koja je bila sve šira, zahtijevala je sve veći broj podsuknji. Konačno,

⁴¹ Probert, Christina. *Costume and fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1986.

⁴² Perrot, Philippe. *Fashioning the bourgeoisie: a history of clothing in the nineteenth century*. Princeton University Press, 1994.

⁴³ Tarrant, Naomi EA. *The Rise and Fall of the Sleeve, 1825-1840: A Catalogue of the Costume and Accessories in the Charles Stewart and Royal Scottish Museum Collections*. Royal Scottish Museum, 1983.

⁴⁴ Foster, Vanda. *A Visual History of Costume: The Nineteenth Century*. Drama Pub, 1984.

⁴⁵ Tarrant, Naomi EA. *The Rise and Fall of the Sleeve, 1825-1840: A Catalogue of the Costume and Accessories in the Charles Stewart and Royal Scottish Museum Collections*. Royal Scottish Museum, 1983.

oko struka bi se svezalo *bustle* koji bi pridržavao suknju straga.⁴⁶ Ovaj rani *bustle*, za razliku od njihovih teško strukturiranih verzija iz 1880-ih, najčešće su bili jednostavni jastučići.⁴⁷

Tijekom 1830-ih postojalo je nekoliko varijanti steznika, ali svi su naglašavali obrnuti trokut sa svim točkama koje su se spajale u struku. Osim *crossover* dizajna i jednostavnih šiljastih steznika, posebno moderan tretman steznika zvao se *à la Sevigne*, u kojem je središnja vrpca s ojačanjem dijelila vodoravne nabore tkanine.⁴⁸ Navečer su izrezi spuštjeni da gotovo skliznu s ramena, a rukavi skraćeni. Postojala je posebna moda za kratke napuhane rukave prekrivene dugim prozirnim rukavom od svilene mreže ili gaze.⁴⁹

Dodaci su bili važan element ženske odjeće iz 1830-ih. Dnevni steznici često su bili upotpunjeni širokom bijelom pelerinom koja se protezala preko velikih rukava, dodatno naglašavajući modernu širinu.⁵⁰ Za gornju odjeću nosili su se *mantili*⁵¹ i *pelisi*⁵². Također su bili popularni šalovi, od kašmira i paisleyja, do prozračnih čipkastih i mrežastih varijanti.⁵³ Linija struka obično je bila naglašena širokim remenom, upotpunjenim podebljanom kopčom. 1830-e su poznate po raskošnoj upotrebi nakita. Uparene narukvice, često s kamejom ili minijaturom, bile su elegantne s rukavima od gaze, na primjer. Dugi lanci nosili su se oko struka (*chatelaine*), oko vrata i ramena (*sautoirs*), ili su se utkali u kosu i oko glave, *ferronnières*. Nosili su se i broševi te raskošne naušnice.⁵⁴

Lucija Agić i Petra Grgić

⁴⁶ Cunnington, Cecil Willett, and Phillis Cunnington. *The history of underclothes*. Courier Corporation, 1992.

⁴⁷ Tortora, Phyllis G., and Keith Eubank. *Survey of historic costume*. A&C Black, 2009.

⁴⁸ Probert, Christina. *Costume and fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1986.

⁴⁹ Cunnington, Cecil Willett, and Phillis Cunnington. *The history of underclothes*. Courier Corporation, 1992.

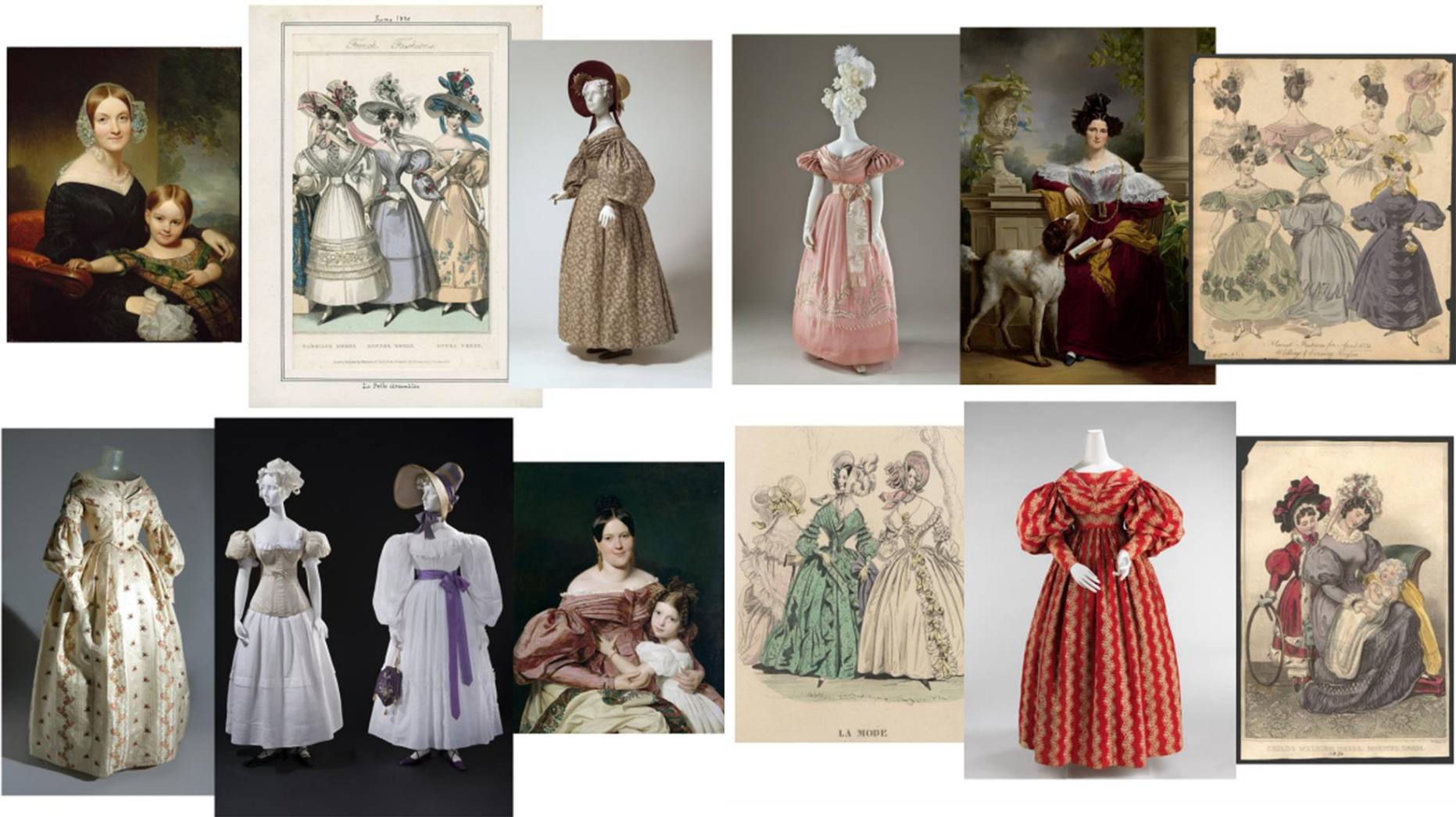
⁵⁰ Foster, Vanda. *A Visual History of Costume: The Nineteenth Century*. Drama Pub, 1984.

⁵¹ Ogrtač je vrsta široke odjeće koja se obično oblači preko odjeće u zatvorenom i služi u iste svrhe kao kaput.

⁵² Peplos je odjeća dužine tijela koja je uspostavljena kao tipična odjeća za žene u staroj Grčkoj oko 500. godine prije Krista, tijekom kasnog arhaičnog i klasičnog razdoblja.

⁵³ Probert, Christina. *Costume and fashion: a concise history*. London: Thames and Hudson, 1986.

⁵⁴ Tortora, Phyllis G., and Keith Eubank. *Survey of historic costume*. A&C Black, 2009.

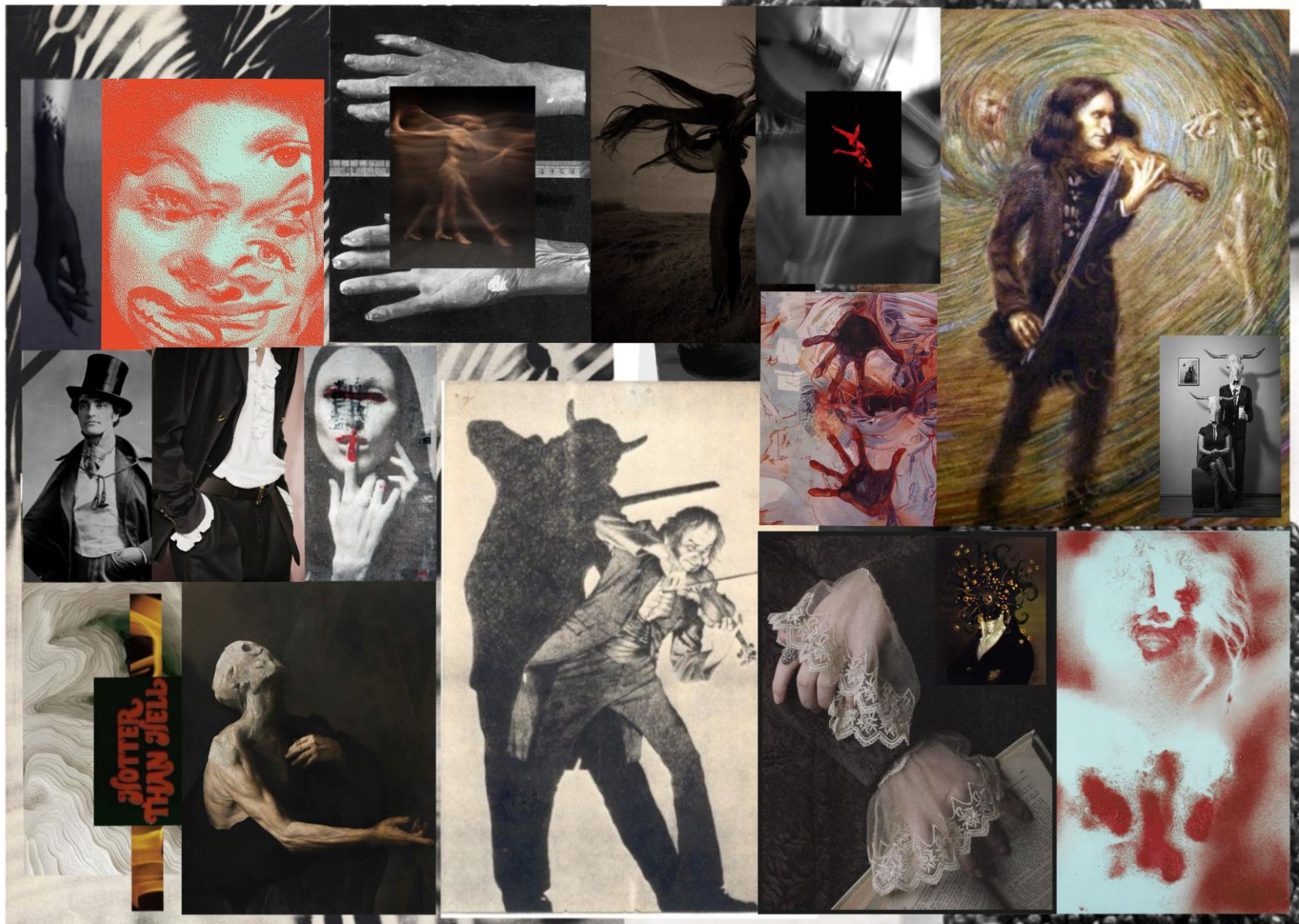
Slika 8 Moodboard ženske odjeće iz 1830. do 1839. godine (Lucija Agić i Petra Grgić)

4. „ *La Mano del Diavolo* “

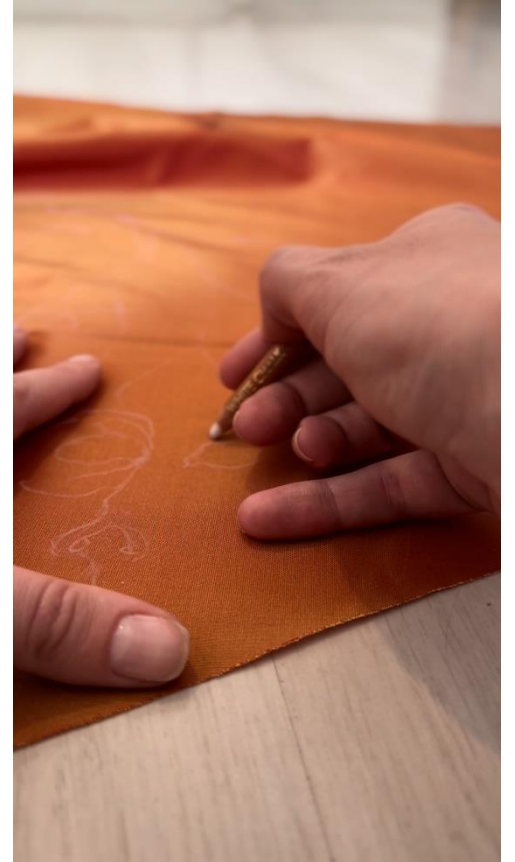
Niccolo Paganini najpoznatiji je virtuoz violinist na svijetu. Paganini svoju karijeru započinje krajem 18. stoljeća, a njegovo umijeće sviranja, koje je bilo uglavnom samouko, izazivalo je oduševljene, ali i mnoge sumnje. Prema jednoj od legendi, njegov talenat nije bio stvaran nego rezultat potpisivanja ugovora s vragom. Dok je za mnoge virtuoze, glazbenike i umjetnike najčešći opis njihovog stvaralaštva božansko ili božanstveno, Paganinijevo umijeće došlo je u drugu krajnost. Je li njegov talenat bio toliko dobar da više nije niti na božjoj strani te koja je granica koja određuje je li nešto božanstveno ili demonizirano. Inspiracija za kostimografsko rješenje proizlazi upravo iz ovih pitanja, a posebna pažnja dana je upravo suprotnostima, odnosno sličnostima između božanskog i demonskog. Kostim se bazira na klasičnoj muškoj silueti iz sredine 19. stoljeća, te se sastoji od fraka, prsluka, hlača i košulje. S vanjske strane kostim je prikazan kao klasična muška odjevna kompozicija zadanog vremenskog razdoblja, ali sa unutrašnje strane odjevnih predmeta (frak i prsluk), na žarkoj narančastoj podstavi koncem su nacrtani i prošiveni različiti nadrealni elementi koji obilježavaju mračnu stranu Paganinijevog života i djela.

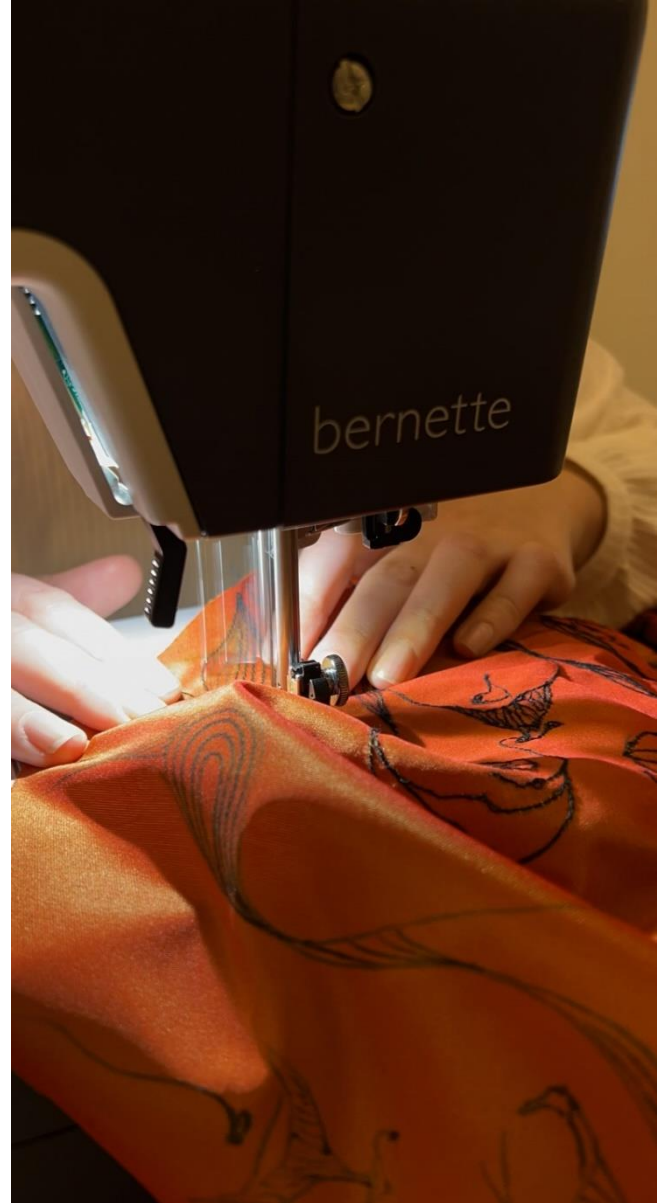
Autorice teksta, koncepta kostima, realizacije kostima i fotografija: Josipa Primorac i Ana Vidić. Model: Paulo Jug, 3. god. preddiplomskog studija Medicinsko laboratorijske dijagnostike, Zdravstveno Veleučilište u Zagrebu.

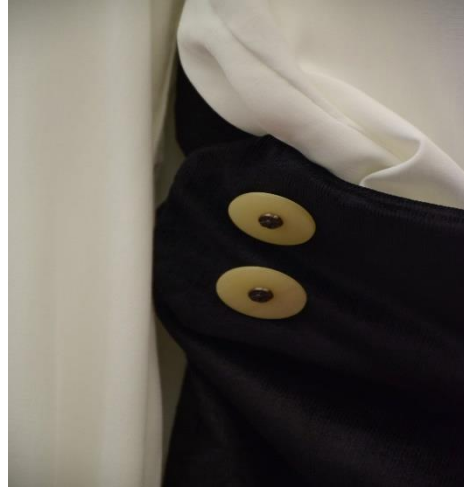

Izložba: Projekt Paganini, od klasičnog do suvremenog pristupa, izložba radova studenata druge godine diplomskog studija kostimografija, Tekstilno tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 6. svibnja – 13. lipnja 2022. g. u Galeriji dvorane Narodnog sveučilišta „Sesvete“. Fotografija: Ana Vidić i Josipa Primorac

Projekt Ilica: Q'ART-FLOWER POWER, 12.6.2022., revija, model je nosio Roko Stazić student 3. godine preddiplomskog studija Modni dizajn na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, fotografija: Ognjen Karabegović.

5. "Le Streghe"

Projekt Paganini - tehn. skice

- kombinacija
muške i ženske
odvojne forme

dva
gumba
na leđima

žica u
repu od
proke

asimetričan
ovratnik

uzdignuti
ovratnik
pomocu
žice

tri
gumba
na pre-
dnjici

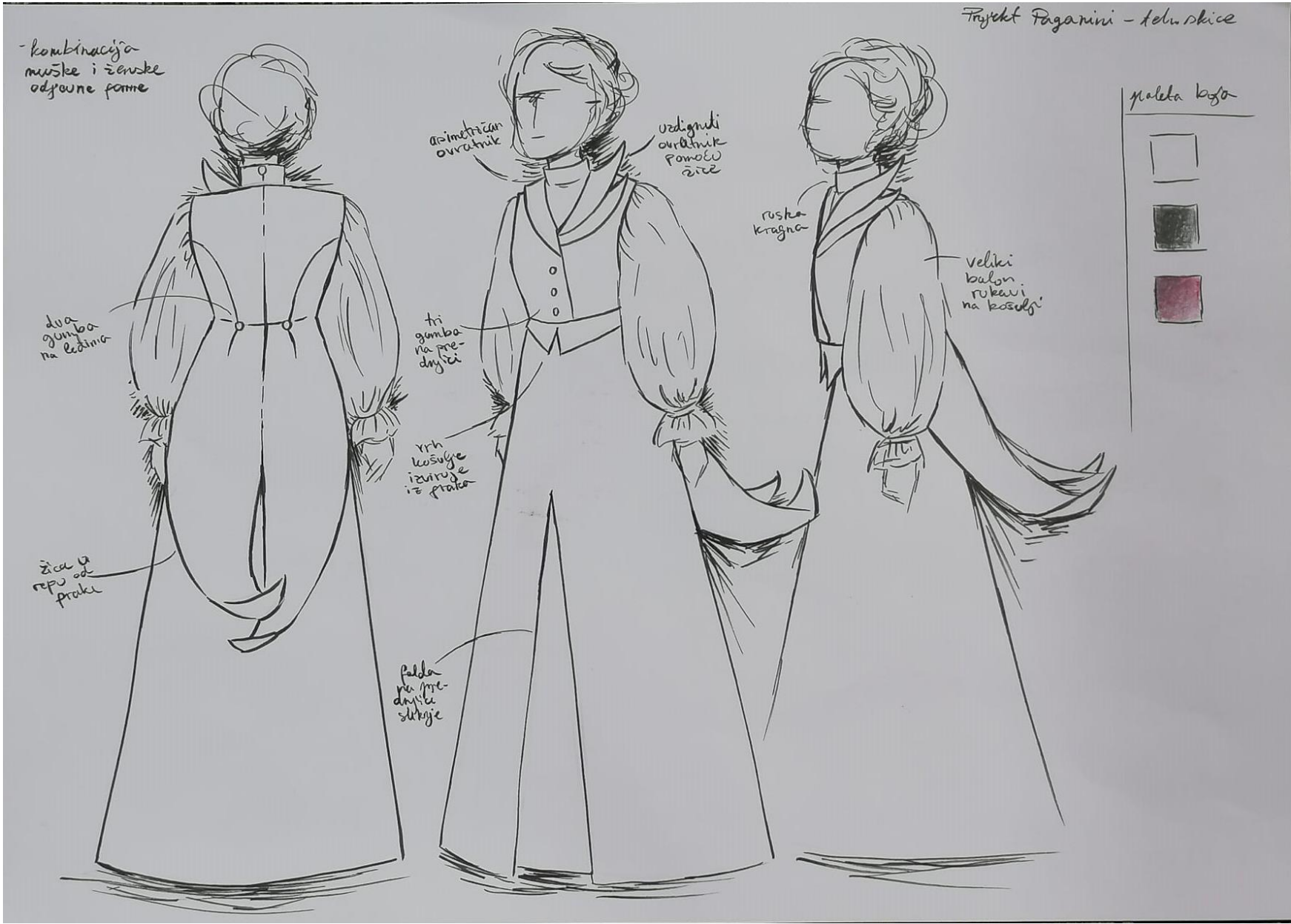
vrh
košulje
izviruje
iz praka

palda
na pre-
dnjici
stikije

ruska
kragna

veliki
balon
rukavi
na kosulji

paleta boja

Kostimografski projekt Niccolo Paganini započeo je slušanjem njegove glazbe, legendarne i značajne osobe za glazbu romantizma. Krase ga epiteta najboljeg violinista svih vremena i nacija, njegov talent je specifičan po mnogočemu, a ističe se jer je bio samouk, ali i to kako je svirao na jednoj žici. Bio je toliko talentiran da su mnogi njegovi suvremenici vjerovali kako je prodao dušu vragu u zamjenu za skladateljstvo. Jedna od skladbi "Le Strange" ili na engleskom "Vještice", temelji se na melodiji koju je Paganini čuo u izvedbi baleta u Milanu, te je time, tom izvedbom samo pomogao u stvaranju glasina. Sama ta izvedba talentiranog glazbenika inspiracija je za ovu kostimsku izvedbu u kojoj prikazujemo ženski frak, dugu suknju i bijelu košulju voluminoznih rukava poznatih za taj vremenski period. Cijeli kostim je spoj muške i ženske odjevne forme, pa je tako iz muškog nastao ženski frak. Također u gornjem dijelu fraka dolazi do igre asimetričnosti gdje ovratnici nisu isti, na lijevoj strani su i dupli, dok je na krajevima umetnuta i žica, kao i na samome „repu“ fraka. Time se stvara iluzija pokreta i dočaravaju same izvedbe legendarnoga Niccola Paganinija. Izbor palete boja, kao i kroja sinonim je za njegovu preciznost i točnost u izvedbi, naglašavajući ozbiljnu i jedinstvenu pojavu u povijesti glazbe. Autorice teksta, koncepta kostima, realizacije kostima i fotografija: Mihaela Šušković (fotograf gotovog kostima) i Paula Kunc (model na fotografijama gotovog kostima).

Izložba: Projekt Paganini, od klasičnog do suvremenog pristupa, izložba radova studenata druge godine diplomskog studija kostimografija, Tekstilno tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 6. svibnja – 13. lipnja 2022. g. u Galeriji dvorane Narodnog sveučilišta „Sesvete“.
Fotografija: Mihaela Šušković

Projekt Ilica: Q'ART-FLOWER POWER, 12.6.2022., revija, model: Mihaela Šušković, fotografija: Ognjen Karabegović.

6. "Punk-anini"

Inspiracija našeg kostima bila je sama glazba. U srži, spojile smo nespojivo - tradicionalni oblik haljine koji se nosio za vrijeme Paganinijevog stvaranja sa punk stilom odijevanja koji se borio protiv svega tradicionalnog. Stil haljine pripada 1830.-ima, ima široke rukave, suknju i korzet, a modernizirale smo ga upotrebom novih materijala i uzoraka. Haljina je napravljena tehnikom *patchworka* od *second hand* košulja, a polovica suknje je napravljena od žutice ukrašene crnim sprejanim prugama. Za dodatni punk utjecaj, korzet je postao dio vanjske odjeće, a ne donjeg rublja, te smo ga ukrasile zakovicama. Haljina ima dvojne rukave, manje donje od kariranih tkanina te veće gornje napravljene od organze kako bi imali veći volumen.

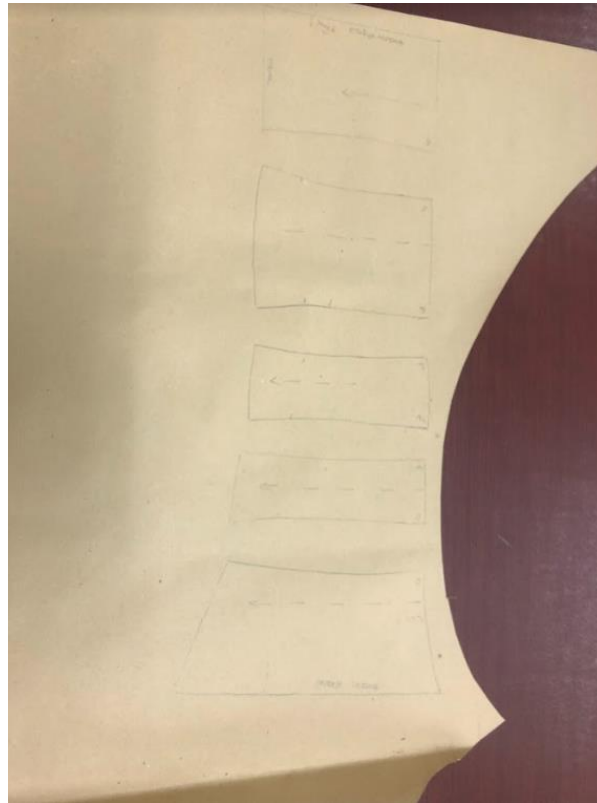
Autorice teksta, kostima i fotografije procesa izrade: Elizabeta Vuković (model na fotografijama gotovog kostima) i Paula Zoričić (fotografije gotovog kostima).

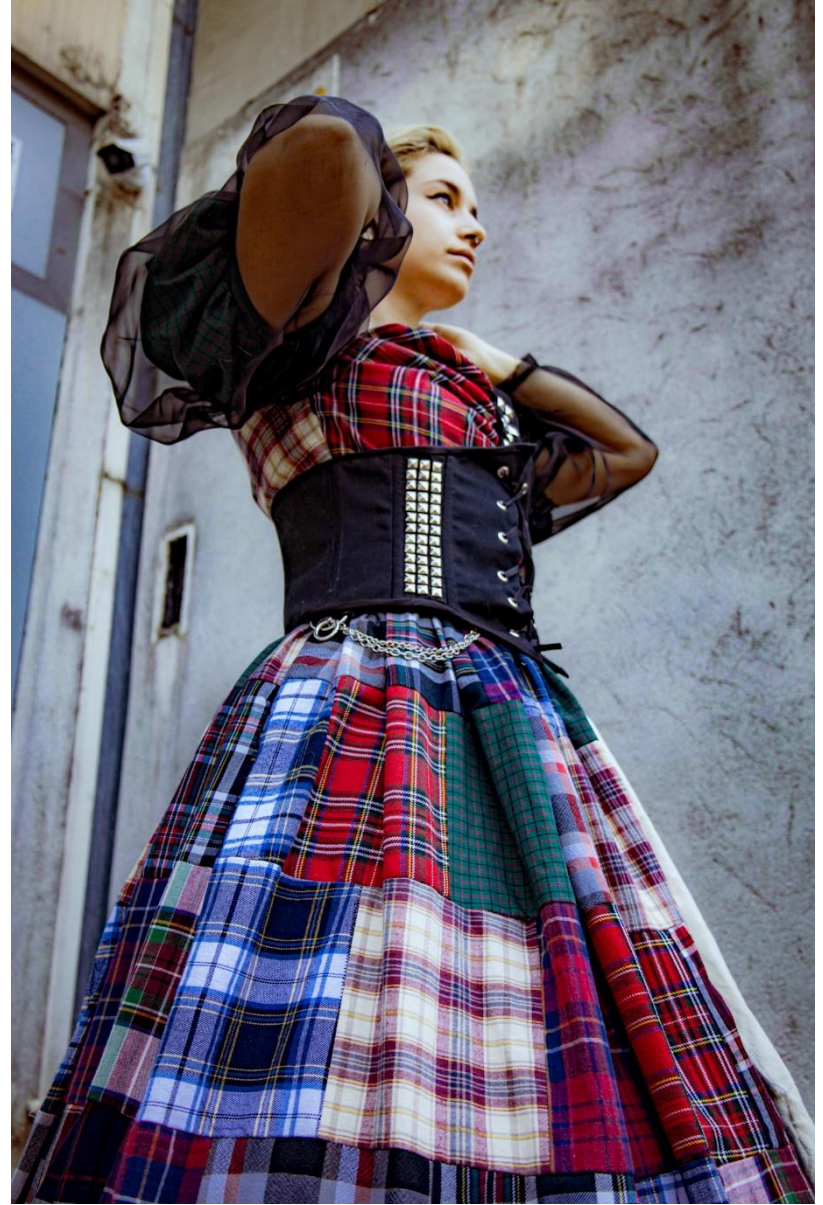

Izložba: Projekt Paganini, od klasičnog do suvremenog pristupa, izložba radova studenata druge godine diplomskog studija kostimografija, Tekstilno tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 6. svibnja – 13. lipnja 2022. g. u Galeriji dvorane Narodnog sveučilišta „Sesvete“. Fotografija: Paula Zoriči.

Projekt Ilica: Q'ART-FLOWER POWER, 12.6.2022., revija, model: Sanja Baljkas, fotografija: Ognjen Karabegović.

7. Paganini Model 8724PL

Istraživanjem Paganinijevog života naišle smo na glasine i sumnje u ljudskost Paganinija, koje su izazivale njegove nevjerojatne nadljudske vještine. Od legendi kako je prodao dušu vragu do toga da nije čovjek. Vodeći se tim glasinama istražuju se koncepti koji bi se danas povezivali s njegovim izvanrednim talentom koji je nadilazio tadašnji duh vremena i mogućnosti tehnologije, što dovodi do oblikovanja ideje Paganinija kao *kiborga*; nadčovjeka koji je uz pomoć natprirodne i vanzemaljske tehnologije usavršio svoje sposobnosti na nadljudske razine i ostao zauvijek zapamćen u povijesti glazbe kao vrhunski majstor.

Proces osmišljavanja odjevne kompozicije kostima započeo je s istraživanjem Paganinijevog života i povijesnog perioda tijekom kojeg je živio i djelovao. Rezultata toga je bio niz *moodboarda* koji su sadržavali muške odjevne predmete i forme od 1820. do 1850. godine, na osnovu čaga se odlučuje bazirati kostim na odjevnoj formi iz 1830.

Istraživanje materijala i mogućnosti tehnika realizacije

Pitajući za "EVA pjenu" u lokalnim trgovinama, kako se službeno zove materijal koji smo koristili za izradu kostima, nećete dobiti potvrdni odgovor. Umjesto toga, zatražite ga na temelju onoga za što se koristi. Najčešća inačica deblje EVA pjene bit će podne prostirke protiv umora, koje se mogu naći u većini trgovina s uradi sam opremom i trgovinama auto dijelovima. Prodavat će se u velikim rolama ili u isprepletenim pločicama u rasponu debljine od $\frac{3}{8}$ " do $\frac{5}{8}$ " (oko 1 cm). Dostupne su u raznim bojama, ali najčešće će biti neke nijanse sive. Obično će imati jednu glatku stranu i stranu s teksturom dizajniranu da spriječi da ljudi skliznu na njoj. Većinu vremena trgovina će imati

samo jednu ili dvije vrste prostirki od pjene. Ako je plan ugraditi bilo koju od tekstura u gotov komad, dobra je ideja kupiti pjenu u više od jedne trgovine kako biste dobili različite teksture.

Druga uobičajena verzija često se naziva *craft* pjena ili *Foamies* i može se kupiti u većini rukotvorina. Obično je debljine oko 3 mm i dolazi u raznim bojama. Ovo samo zahtijeva vrlo oštar nož, kao što je rezač kutija ili pomoćni nož sa svježom, oštrom oštricom. Da biste napravili ravan rez, počnite pritiskom vrha oštrice do kraja kroz pjenu, a zatim ga povucite duž linije koju treba rezati pod najmanjim mogućim kutom.

Kada koristite nož, pazite da oštrica bude što oštija. Međutim, na kraju će biti slučajeva u kojima će se rubovi pjene potrgati ili lagano preskočiti tijekom rezanja. Ovi rubovi se mogu glatko brusiti brusnim blokom ili brusnim bubnjem na rotacijskom alatu kako bi se riješili nastale hrapavosti. Vrući nož (vrsta alata za rezanje s električno grijanom oštricom) također može biti dobra ideja. Samo ne zaboravite rezati dovoljno brzo da izbjegnute spaljivanje pjene i dovoljno sporo da je ne trgnete. Vrući nož ima prednost toplinskog brtvljenja rubova dok reže, eliminirajući veći dio poroznosti površine reza. Nakon što su dijelovi izrezani, morat će se zalijepiti zajedno. Postoji nekoliko preferiranih metoda za to. Prvi, i o kojem se najviše govori, je kontaktni cement. Ovo je lako dostupno, zračno suho ljepilo koje se može kupiti u gotovo svakoj trgovini željeza. Prije upotrebe kontaktnog cementa, dobra je ideja toplinski zapečatiti rubove pjene.

To znači korištenje puhalo ili toplinskog pištolja za brzo otapanje površine pjene i uklanjanje sitnih rupica koje su nastale prilikom rezanja kroz staničnu strukturu pjene. Ako rubovi nisu toplinski zapečaćeni, upiti će puno ljepila i bit će potrebno više slojeva (i puno više vremena) kako bi se dobila dobra veza. Kao i uvijek, prije upotrebe pročitajte upute na ljepilu. Evo kratke verzije: četkom premažite dvije površine koje se spajaju kontaktnim cementom, ostavite ih da se osuše dok ne postanu ljepljive, zatim ih gurnite zajedno i ostavite da se potpuno osuše. To će rezultirati snažnom, pouzdanom vezom. Jedini pravi trik je osigurati da se vanjske površine dvaju dijelova ravnomjerno spoje kako bi šav bio lijep i uredan. Glavni nedostatak kontaktnog cementa je taj što se malo sporo suši.

U većini slučajeva, kontaktni cement će biti natopljen u površinu pjene. To samo znači da će trebati nanijeti drugi (ili čak treći) sloj i ostaviti da se osuši dok ne postane ljepljiv prije spajanja dijelova. Mali dio ovakvog prodora stvorit će vrlo jaku vezu, to je dobra stvar.

Druga opcija za lijepljenje pjene zajedno je korištenje pištolja za vruće ljepilo. Ovo je brža metoda, ali ima nekoliko velikih nedostataka.

Glavni je da će se ljepilo otopiti na visokim temperaturama. To obično nije problem, ali vani na vrućem suncu u debelom odijelu od pjene, temperatura razvijana iznutra može se prilično brzo razviti. Na kraju može biti dovoljno pretoplo da samo malo omekša ljepilo. Kad ljepilo postane mekše, slabi. Tada će se oklop početi pomalo raspadati. To neće predstavljati veliki problem jer se počinje polako raspadati. Iako se to često ne događa u praksi, treba biti svjestan mogućih manjkavosti u postupku izrade.

Drugi problem s vrućim ljepilom je taj što su neke marke u određenoj mjeri topive u vodi. Možda se čini da ovo ne bi bio problem osim da oklop nije za neku vrstu podmorničkih vojnika, ali voda je jednostavno jedan od glavnih sastojaka znoja. Pa još jednom, tog vrućeg dana. Treći (i najveći) problem s vrućim ljepilom je taj što može imati veliku količinu. Dok je većina ljepila samo tanak premaz koji se dodaje na površine koje se spajaju, vruće ljepilo je mrlja otopljene smjese koja se stavlja između. Kada su dijelovi pritisnuti zajedno, sva ta smjesa mora negdje otići, stoga budite oprezni pri stiskanju dijelova kako ne biste ostavili neuglednu mrlju negdje koja će biti vidljiva. Nije kraj svijeta, ali to je nešto što treba uzeti u obzir kada ga koristite za sastavljanje dijelova.

Druga opcija za ljepilo je isto cijanoakrilatno ljepilo koje je tako dobro funkcioniralo pri izradi modela Pepakura. Često se naziva super ljepilo i dostupno u bilo kojoj prodavaonici željeza, hobi dućana ili rukotvorina, brzo se stvrdnjava i vrijeme stvrdnjavanja može biti puno brže uz korištenje akceleratora koji se obično naziva *kicker*. Iako to nije strašna opcija, njegovo brzo stvrdnjavanje može biti problem ako dijelovi nisu savršeno pozicionirani pri prvom pokušaju, a obično je tvrd i lomljiv, što će postati problem ako se dijelovi moraju puno savijati dok se nosi. Koja god vrsta ljepila odabrana za izradu odijela, uvijek je dobra ideja ojačati šavove s malo podloge od tkanine kako biste lakše podnijeli opterećenje. Kasnije ćemo to detaljnije pokriti.

Nakon što su šavovi spojeni, vjerojatno će biti vidljiv rub na mjestu gdje su dijelovi zalijepljeni. Iako pažljiv rad ponekad može otežati uočavanje neravnina, često je dobra ideja malo popuniti i zagladiti kako biste lakše sakrili šavove. Dok kupujete pjenu i brusni papir, uzmite malu tubu za brtvljenje. Ipak, ne bilo kakvo brtvljenje; svakako kupite fleksibilno brtvljenje koje se može bojati i brusiti. Ovo se može koristiti za popunjavanje male površinske praznine gdje se dijelovi spajaju. Da biste sakrili šav, počnite stiskanjem kuglice za brtvljenje duž duljine šava.

Zatim umočite vrh prsta u šalicu čiste vode. Upotrijebite mokri vrh prsta da zatvorena pukotina bude što glađa, a zatim ostavite dio na kome ste radili na stranu i ostavite da se brtvilo osuši. Nakon što se brtvilo osuši, lagano izbrusite to područje brusnim papirom srednje do sitne granulacije kako biste ga još bolje sjedinili. Ako konačni oblik treba biti veća, duža krivulja umjesto uskog, zaobljenog kuta, vrijeme je da pojačate toplinu. Kao i svaki plastični ili gumeni materijal, EVA pjena se može otopiti na relativno niskim temperaturama. Na temperaturama nešto nižim od taljenja može se u ograničenoj mjeri deformirati i preoblikovati, a zatim će, nakon što se ohladi, zadržati novi oblik.

Pjena se topi i deformira na relativno niskim temperaturama u usporedbi sa staklom ili čelikom. Toplinski pištolj će i dalje stvarati dovoljno topline da skine boju sa zidova iz neposredne blizine, stoga budite oprezni. Ne ostavljajte ga uključenog i bez nadzora i zapamtite da će nakon isključivanja još neko vrijeme biti vruć, stoga pripazite gdje ga odložite kada završite s njim. Za preoblikovanje pjene ručno, počnite zagrijavanjem pjene toplinskim pištoljem. Ideja je povećati temperaturu površine dijela na kome radite bez da usput zapalite rupu na površini, stoga budite sigurni da pomičete toplinski pištolj dok nanosite toplinu na pjenu, i ne zaboravite zagrijati list s obje strane. Držanje mirno tijekom bilo kojeg vremena potencijalno će se otopiti ili spaliti rupu u pjenu.

Da bismo dobili oblik, samo se trebamo odlučiti za oblik krivulje za vanjske rubove. Budući da predmetni dio mora biti simetričan, počnite s komadom teškog kartona koji je presavijen na pola, nacrtajte željeni oblik vanjskog ruba, zatim ga izrežite po toj liniji i rasklopite.

Nakon oblikovanja loptastih područja, vrijeme je da se zagriju ostali dijelovi i da se u njih savije kako bi se šav mogao zalijepiti. Upotrijebite nekoliko strateški postavljenih traka ljepljive trake da držite šav zatvorenim dok se ljepilo ne osuši. Pažljivo pogledajte lijepu, glatku površinu oklopa od pjene. Primijetit ćete da uopće nije glatko. Zapravo, cijela je površina prekrivena bezbrojnim sitnim rupicama. Ne treba se čuditi jer je pjena u biti samo hrpa gumenih mjehurića zalijepljenih zajedno. To znači da će na površini biti vidljivo barem nekoliko rupa, osim ako površina nije zapečaćena kako bi se ovi mjehurići otopili.

U svojoj beskrajnoj mudrosti, netko je izumio gumeni premaz za prskanje koji je idealan temeljni premaz za ovu površinu: Plasti Dip gumeni premaz. Dostupan u većini trgovina hardverom, može se kupiti u raznim bojama i suši se kako bi formirao sloj meke, fleksibilne gume.

Naravno, možda su ga namijenili da ga koristite za dodavanje ne klizajućih premaza na ručke alata i ostalo, ali duboko u sebi, imali su na umu izradu kostima i rekvizita. Za brtvljenje vanjske strane pjene, jednostavno poprskajte nekoliko laganih slojeva na poroznu površinu. Upija boju, a gotov proizvod će imati dosadan, sivkast završni sloj. Ako još uvijek postoje područja koja djeluju porozno, ostavite Plasti Dip da se osuši i poprskajte na drugi sloj. Ponovite, ako je potrebno, dok ne postignete željenu glatkoću površine. Druga opcija za brtvljenje površine je korištenje Mod Podge. Ovo je uobičajeno dostupan proizvod namijenjen upotrebi u decoupageu (dekupaž). Također radi u određenim aplikacijama kao ljepilo, završni sloj i (upravo ono što tražimo) brtvilo. Može se četkati ili valjati po površini i nakon sušenja pružit će izdržljivu površinu. Iako često može biti teže natjerati ga da prilegne ravno poput Plasti Dipa, četkanjem ga četkom s čekinjama možete postići sjajnu teksturu drva. Nakon što je površina zapečaćena, sve što preostaje je premazati sve bojom kako biste sakrili činjenicu da je sve napravljeno od pjenaste gume. Ovdje je glavna stvar koristiti boju koja je malo fleksibilna. Na taj način će izgledati kao da se pjena savija i pomiče umjesto da puca i gužva dok hodate okolo. Lateks i akrilne boje idealne su za bojanje pjene.

Proces realizacije

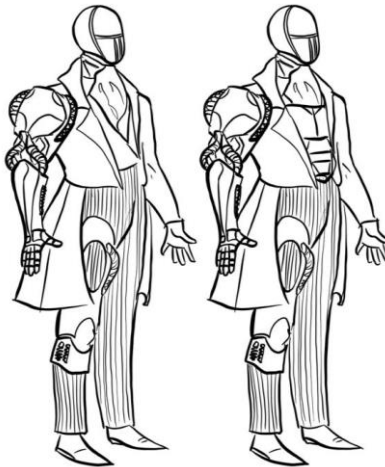
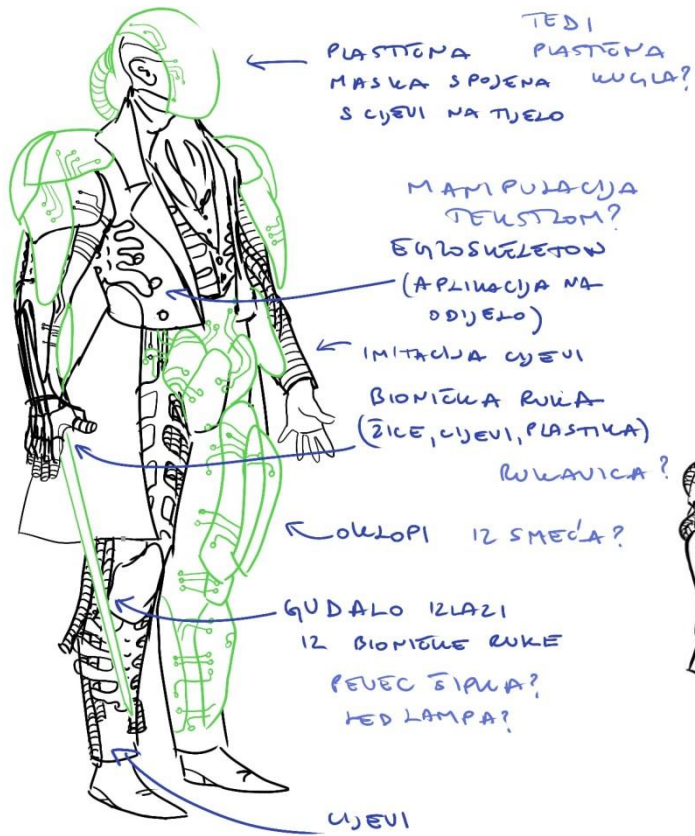
Nakon što smo izvukle nekoliko ideja složile smo moodboard i odlučile se za ideju Paganinija kao androida, kiborga, spoja čovjekovog talenta i tehnologija koja ga može izvući do maksimuma. Nakon moodboarda smo prešle na dogovor oko specifičnosti kostima. Složile smo se za uporabu EVA spužve koja će uz temeljitu obradu glumiti plastiku, tj. njegove robotske dijelove (prsa, leđa, lijeva ruka te desna noga).

Tekstilni dio kostima smo kupile u second hand shopu kako bi uštedile vrijeme i novac te ga obradile kako bi pristajao periodu 1830-ih. Muško odijelo smo prekrrojile u frak, prsluk smo skratile, a košulju i maramu smo uzele iz naših privatnih ormara.

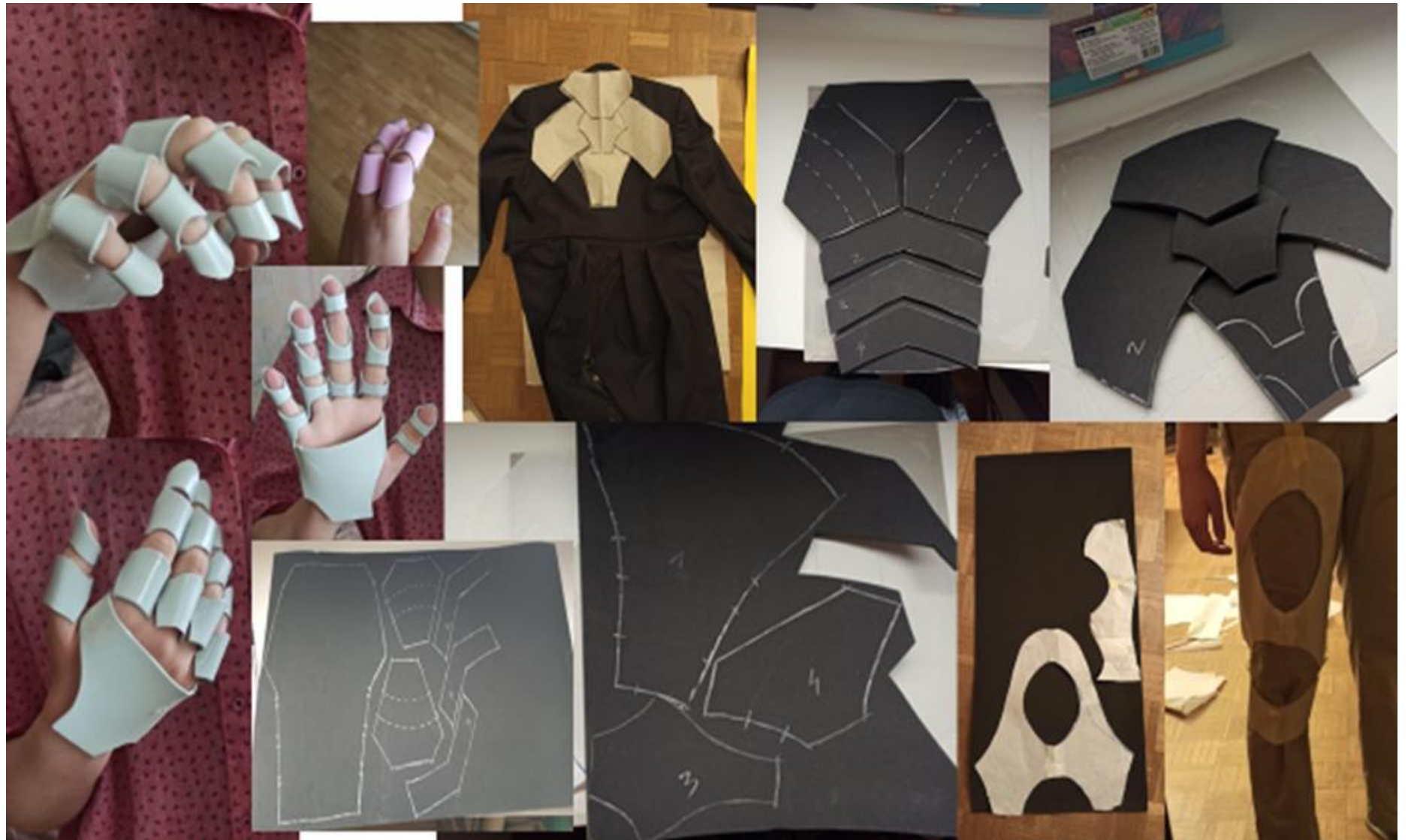
Oklop od spužve smo radile na način da smo prvo temeljito istražile njenu obradu i uporabu, nabavile ostale potrebne materijale te točno odredile kroj, izmodelirali ga po osobi i napravile nekoliko prototipa dok nismo bile zadovoljne rezultatom. Nakon što smo utvrdile precizno što i kako želimo, iscrtale smo kroj na spužvu, izrezale ga i obradile pištoljem na vrući zrak kako bi zagladile njenu površinu i pripremile ju za lijepljenje i bojanje. Posebnim ljepilom (za taj tip spužve) zalijepile smo dijelove zajedno te prešle na slijedeći korak-bojanje. Kupile smo baznu boju i boju u spreju i nekoliko dana nanosile slojeve kako bi dobile željenu nijansu. Nakon bojanja je na red došlo lijepljenje dodataka tj. cijevi. Kad smo bile zadovoljne izgledom oklopa prešle smo na ukrašavanje- iscrtavanje detalja i patiniranje cijelog kostima.

Autorice koncepta kostima, realizacije kostima, fotografija i teksta: Lucija Agić i Petra Grgić

Autorice kostima: Lucija Agić i Petra Grgić

Autorice fotografija: Lucija Agić i Mihaela Šušković,

Model: Petra Grgić

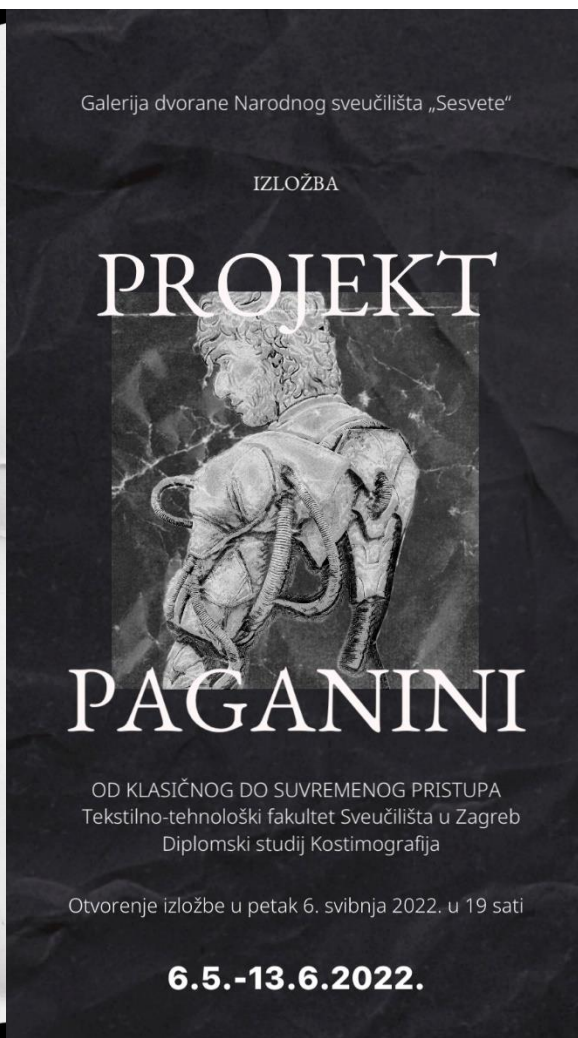

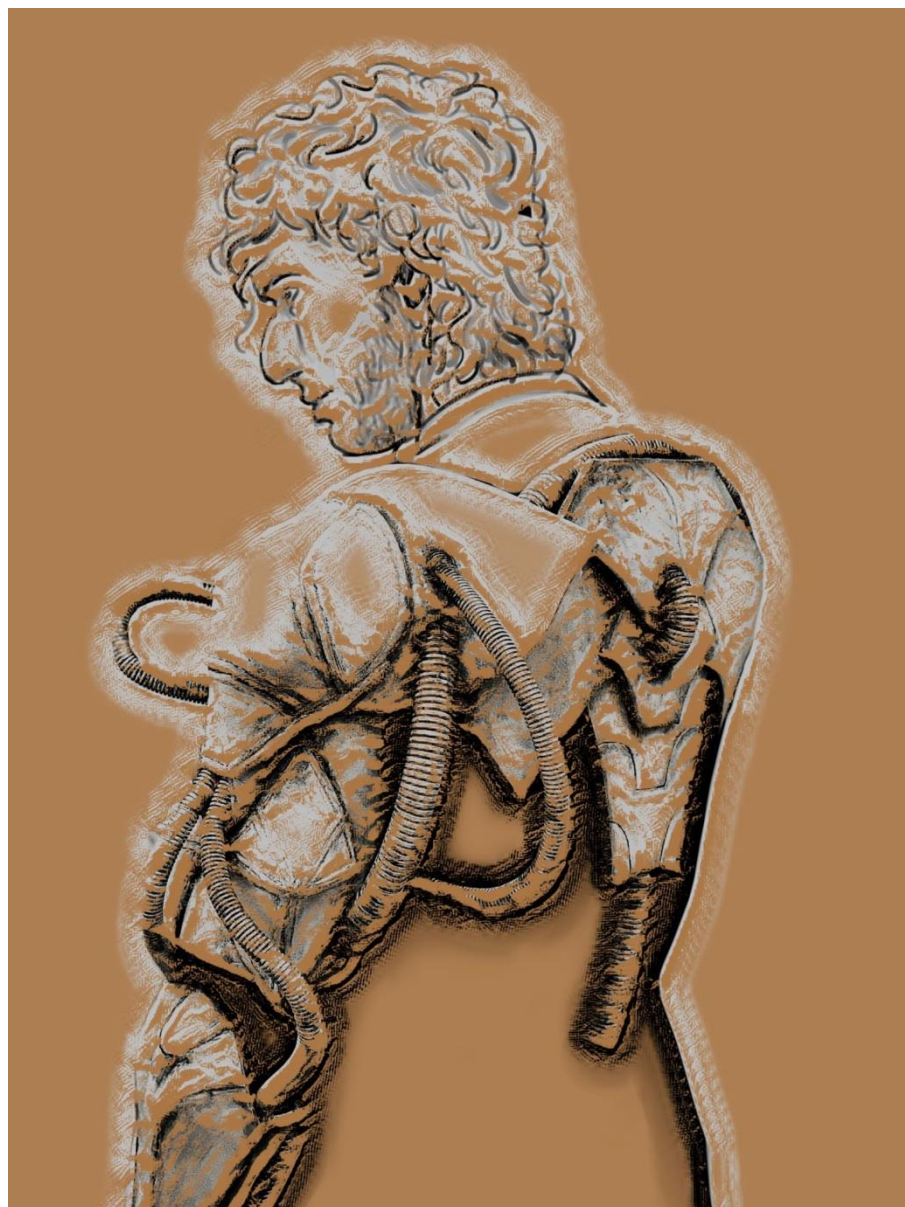

Lucija Agić

Lucija Agić

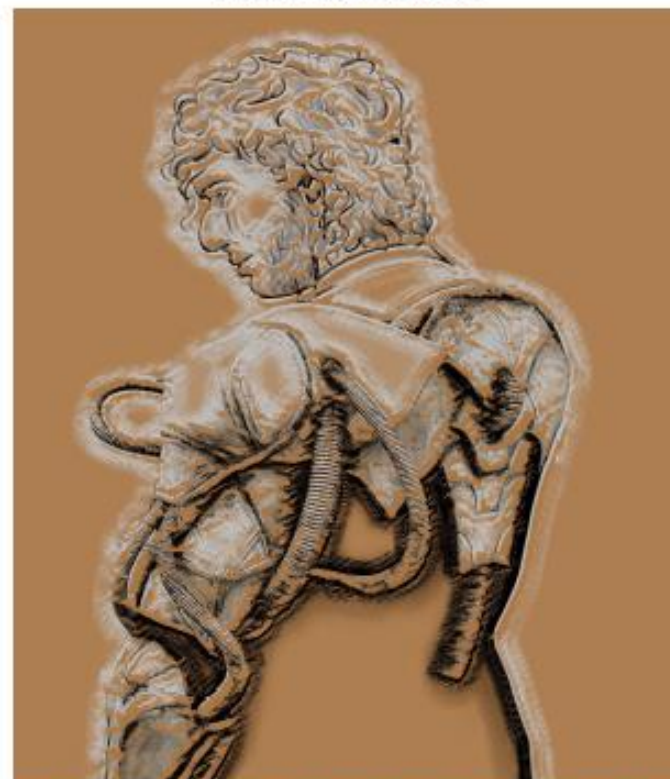
Lucija Agić

NARODNO SVEUČILIŠTE „SESVETE“ CENTAR ZA KULTURU

IZLOŽBA

PROJEKT PAGANINI / OD KLASIČNOG DO SUVREMENOG PRISTUPA

Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagreb
Diplomski studij Kostimografija

Galerija dvorane Narodnog sveučilišta „Sesvete“, petak 8. svibnja 2022. u 19 sati
Izožba je otvorena do 13. lipnja 2022.

Slika 9 Službeni plakat Narodnog sveučilišta „Sesvete“

Izložba: Projekt Paganini, od klasičnog do suvremenog pristupa, izložba radova studenata druge godine diplomskog studija kostimografija, Tekstilno tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 6. svibnja – 13. lipnja 2022. g. u Galeriji dvorane Narodnog sveučilišta „Sesvete“. Fotografija: Petra Grgić.

Projekt Ilica: Q'ART-FLOWER POWER, 12.6.2022., revija, model: o Antonio Vuković, student 1. godine diplomskog studija Hranidbe životinja i hrana na Agronomskom fakultetu u Zagrebu, fotografija: Ognjen Karabegović.

8. Zaključak

Osnovni zadatak ovog projekta je bio razvitak kreativnog i inovativnog pristupa kostimu kao formi za izražavanje u svim likovnim segmentima i formama, kako bi se razvio jedinstveni rukopis dizajna kostima. Kroz cjeloviti proces od istraživanja teme i njezinog stavljanja u suvremenije koncepte, potaklo se korištenje novih tehnologija u kombinaciji s onim već dobro poznatim, tradicionalnim tehnikama šivanja i konstrukcije koje su služile kao baza za pomak u modeliranju i testiranja njihovih mogućnosti u vlastitom izražavanju kroz apstraktan stil.

Rješenja koja su nastala ovim zadatkom su spektakularni kostimi koji su izloženi na izložbi i predstavljeni na reviji koja ih je pretvorila u performativna umjetnička dijela jedinstvenog rukopisa. Ovakav pristup dobra je praksa za stjecanje znanja od razvijanja koncepta ideje kostima do same realizacije kostima. Potrebno je da student/autor savlada kako riješiti problemska pitanja pri izvođenju svog dizajna koji je nastao u obliku skica i ilustracija. Papir trpi sve, a realizacija je nešto drugo. Cilj ovog rada je kroz problematiku izbora samog materijala od kojeg će se izraditi kostim, oblikovanja tog materijala i metoda kojima se materijal obrađuje sve do krajnjeg izgleda komponenti koje trebaju činiti kostimsku cjelinu, uspješno realizirati zadatak u skladu s visokim standardima ove umjetničke struke. Za kraj je bilo potrebno je razmišljati o samom prikazu kostima, napraviti izbor interijera i eksterijera, što je realizirano kroz fotografski prikaz gotovih kostima. Pristup prezentaciji kostima je također individualan, odabirom različitih prostora u kojem je kostim smješten kao i izborom različitih rukopisa u drugom segmentu umjetničke forme, što je u ovom slučaju fotografija. Time se pazilo na problematiku funkcionalnosti kostima koji je trebao da bude: nosiv, umjetnička forma i ne postane kiparsko djelo koje je nepomično. U kolektivnom prikazu radova kostimi su bili prezentirani u obliku izložbe radova u galerijskom prostoru te u sklopu revije na otvorenom, u sklopu Projekta Ilica, na Britanskom trgu u Zagrebu.

Lucija Agić

9. Literatura

Conestabile, Giancarlo. Vita di Niccolò Paganini da Genova scritta ed illustrata da Giancarlo Conestabile. Tipografia di Vincenzo Bartelli, 1851.

Cumming, Valerie, Cecil Willett Cunnington, and Phillis Emily Cunnington. The dictionary of fashion history. Bloomsbury Publishing, 2017.

Cunnington, Cecil Willett, and Phillis Cunnington. The history of underclothes. Courier Corporation, 1992.

Cunnington, Cecil Willett. English women's clothing in the nineteenth century: a comprehensive guide with 1,117 illustrations. Courier Corporation, 1990.

Foster, Vanda. A Visual History of Costume: The Nineteenth Century. Drama Pub, 1984

Johnston, Lucy, et al. Nineteenth-century fashion in detail. No. Sirsi) i9781851774401. 2005.

Lynn, Eleri. Underwear: Fashion in detail. V & A Publishing, 2014.

Macaluso, Emmanuele. "NICCOLÒ PAGANINI." (2020).

Miranda, C. M., T. L. Navarrete, and N. G. Zúñiga. "Niccolo Paganini: medical aspects of his life and work." Revista Medica de Chile 136.7 (2008): 930-936.

Norah, Waugh. "The cut of Men's clothes 1600-1900." London: Clays Ltd (1994): 75.

Palacios-Sánchez, Leonardo, et al. Niccolò paganini: Medical and historical analysis of a great artist. Asociation Argentina de Dermatologia, 2018.

Palmarini, Luca. "Breslavia nelle lettere di Niccolò Paganini." Italica Wratislaviensia 5.1 (2014): 177-206.

Perrot, Philippe. Fashioning the bourgeoisie: a history of clothing in the nineteenth century. Princeton University Press, 1994.

Probert, Christina. Costume and fashion: a concise history. London: Thames and Hudson, 1986.

Steele, Valerie, ed. The Berg companion to fashion. Bloomsbury Publishing, 2015.

Tarrant, Naomi EA. The Rise and Fall of the Sleeve, 1825-1840: A Catalogue of the Costume and Accessories in the Charles Stewart and Royal Scottish Museum Collections. Royal Scottish Museum, 1983.

Tortora, Phyllis G., and Keith Eubank. Survey of historic costume. A&C Black, 2009.

Zaidan, Kyoto Fukushoku Bunka Kenkyu, and Akiko Fukai. Fashion: a history from the 18th to the 20th century: the collection of the Kyoto Costume Institute. Taschen, 2006.

Popis slika

Slika 1 Paganini, Niccolò. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. Pristupljeno 28. 5. 2022. < http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=46110 >.....	2
Slika 2 Umjetnički portret Paganinija, nepoznatog autora, izvor: https://puntomarinero.com/images/niccolo-paganini-biography-and-interesting_5.jpg (1.5.2022.)	3
Slika 3 Portret Niccola Paganinija, autora Jean Auguste Dominique Ingres. Musée du Louvre, Paris. Wikipedija, 2022.. < https://hr.wikipedia.org/wiki/Niccol%C3%B2_Paganini#/media/Datoteka:NiccoloPaganini.jpeg >. (28.5.2022.).....	4
Slika 4 Prvi Paganinijev trijumf, oko 1890., slika Annibalea Gattija, Galleria Nazionale d'Arte Moderna e Contemporanea, Rome, Lazio, Italija.. < https://www.meisterdrucke.uk/fine-art-prints/Annibale-Gatti/1091981/The-first-triumph-of-Paganini,-ca-1890,-painting-by-Annibale-Gatti,-Italy.html >. (28.5.2022.)	5
Slika 5 Nicolo Paganini autora Richarda Jamesa Lanea, litografija, objavljena 1831 https://i.pinimg.com/originals/93/0e/55/930e55a872dc6e16da21dfa1474c9f59.jpg (28.5.2022.).....	6
Slika 6 Moodboard ženske odjeće iz 1820. do 1829. godine (Lucija Agić i Petra Grgić)	10
Slika 7 Moodboard muške odjeće iz 1820. do 1829. godine (Lucija Agić i Petra Grgić).....	13
Slika 8 Moodboard ženske odjeće iz 1830. do 1839. godine (Lucija Agić i Petra Grgić)	17
Slika 9 Službeni plakat Narodnog sveučilišta „Sesvete“.....	99

SAŽETAK

Lucija Agić, Petra Grgić, Paula Kunc, Josipa Primorac, Mihaela Šušković, Ana Vidić, Elizabeta Vuković, Paula Zoričić

Projekt PAGANINI

Kostimografska mapa osam studenata druge godine diplomskog studija kostimografije pod nazivom PROJEKT PAGANINI objedinjuje teorijska i umjetnička istraživanja i kostime kreirane za vizualnu izložbu i javno predstavljanje na gradskom trgu u jedinstvenu cjelinu. Mapa predstavlja istraživanje povijesti Paganinija, njegov utjecaj i značaj za nas danas, razvoj kostimografskih ideja autora od skice do konačne realizacije uz fotografski dokumentirana javna predstavljanja. Rezultat su radovi različitih potpisa, izvrsne kreacije od zamisli, originalne realizacije pa do završne prezentacije - unutar izložbene dvorane u tradicionalnom kontekstu vizualne izložbe, ili pak na modnoj reviji u centru grada u sklopu Projekta Ilica kao oblik komunikacije s brojnom urbanom publikom. Projekt PAGANINI je izuzetno kvalitetan umjetnički istraživački projekt studenata s radovima predstavljenim na istoimenoj izložbi u Centru za kulturu Sesvete u svibnju i lipnju 2022. te na Projektu Ilica: Q'ART 12. lipnja 2022.

KLJUČNE RIJEČI: kostimografija, mapa, projekt paganini, izložba, revija

ABSTRACT

Lucija Agić, Petra Grgić, Paula Kunc, Josipa Primorac, Mihaela Šušković, Ana Vidić, Elizabeta Vuković, Paula Zoričić

THE PAGANINI PROJECT

Costume design portfolio of the second year graduate students titled THE PAGANINI PROJECT integrates theoretical and artistic research and costumes created for visual exhibition and public presentation in a city square into a unique whole. The portfolio presents an exploration of Paganini's history, his influence and significance for us today, development of costume design ideas from initial sketches to final realization documented in photographs during public presentations. The results are excellent works of varying signatures, unique creations in realization and final presentation - inside the exhibition hall in a traditional context, shown at a fashion show within the city center as part of the Ilica Project communicating with a large urban audience. THE PAGANINI PROJECT is an extremely valuable student artistic and research project publicly presented at the exhibition of the same name at the Sesvete Cultural Center in May-June 2022, and at the project Ilica: Q'ART on June 12, 2022.

KEY WORDS: Costume design, portfolio, Paganini Project, exhibition, fashion show

